

Vruchtbare bodem

- FINANCIEEL JAARVERSLAG 2020 -

Twence Holding B.V.

Twence®

- FINANCIEEL JAARVERSLAG 2020 -

Twence Holding B.V.

Van boven naar beneden met de klok mee onze strategische partners:
- Jeffrey Martinec van Twence: CO_2 afvangen en hernieuwbare grondstoffen maken.
- Koert van 't Hof van Grolsch: Warm water voor CO_2-reductie.
- Bert Schipper van Welbions: Warmte voor de regio.
- Niek Weghorst van AVIA Weghorst: Van afval tot grondstof: de cirkel is rond.
- Linda Janssen van POV: Grondstoffen uit mest terugbrengen: 100% kringloop.

Twence®

Inhoudsopgave

Woord vooraf: Vruchtbare bodem	8
Verslag van de directie	10
Jaaroverzicht	11
Vennootschappelijke ontwikkelingen	16
Financiële ontwikkelingen	18
Kerncijfers	19
Risicomanagement	20
Personeelsbeleid	21
Vooruitzichten 2021	23
Focus 2020-2023	24
Verslag Raad van Commissarissen	26
Jaarrekening 2020 Twence Holding B.V.	34
Enkelvoudige jaarrekening 2020 Twence Holding B.V.	60
Overige gegevens	72
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	74

Dit is het financieel jaarverslag van Twence Holding B.V. Daar waar wij 'Twence' schrijven, wordt Twence Holding B.V. bedoeld, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld.

Eindredactie: Afdeling Communicatie Twence
Vormgeving & Tekst: Saam Strategie & Concept, Oldenzaal
Fotografie: Geert Cox Fotografie & Design, Oldenzaal

Woord vooraf

Vruchtbare bodem

‘Essentiële beroepen en sectoren’, zo werden we halverwege maart 2020 door de overheid aangemerkt. Enerzijds is dat natuurlijk heel comfortabel, want het betekent dat je in aangepaste omstandigheden door kunt met het realiseren van je bedrijfsdoelen. Anderzijds weet je ook dat andere beroepen en sectoren minder fortuinlijk zijn. Sectoren die met moeite het hoofd boven water houden, bedrijven die na jarenlang hard werken toch ten onder gaan. De coronacrisis laat littekens in onze samenleving achter. Littekens die niet alleen veroorzaakt zijn door economische schade, maar die ook zijn ontstaan na het wegvallen van een dierbare. Vanaf deze plek wil ik daarom vooral collega’s, samenwerkingspartners en de samenleving in het algemeen sterkte wensen met het hoofd bieden aan de gevolgen van de coronacrisis. Een crisis die ons leven ongetwijfeld ook 2021 nog zal gaan beheersen.

Toch wil ik u ook graag meenemen naar de positieve resultaten van onze eigen bedrijfsvoering. We hebben dit jaar namelijk grote stappen voorwaarts gezet. Het Klimaatakkoord van Parijs in 2015 heeft met de doorvertaling naar het Nederlandse Klimaatakkoord in 2019 gezorgd voor versterkte aandacht voor duurzaamheid en milieu. Vanuit dat landelijke akkoord zijn gemeenten op lokaal en regionaal niveau aan de slag gegaan met de eigen duurzaamheidsdoelstellingen. Dat levert sterke samenwerkingsverbanden op in de regio: tussen gemeenten onderling en tussen kennisinstellingen, bedrijven en organisaties. Een mooi voorbeeld daarvan is de Regionale Energie Strategie Twente (REST). We slaan met alle partijen in de keten de handen ineen om werk te maken van de energietransitie. Onze rol daarin is vooral die van de verbindende schakel. We staan midden in de keten van de circulaire economie: we brengen grondstoffen terug in de kringloop en leveren nieuwe duurzame energie aan de regio. Kortom, een belangrijke partner om duurzaamheidsambities regionaal en daardoor ook landelijk waar te maken.

Met alle samenwerkingspartners in de regio hebben we het afgelopen jaar hard gewerkt aan het creëren van een vruchtbare bodem. Een bodem waarop samenwerkingsverbanden goed gedijen, waarop projecten een stevig fundament krijgen en waarop nieuwe initiatieven het levenslicht zien. We hebben het land bewerkt, gezaaid, gevoed en de ‘gewassen’ tot wasdom zien komen. We groeien door en op onderdelen is het tijd om te gaan oogsten.

Vol vertrouwen gaan we in 2021 op pad om alles waar we het afgelopen jaar voor hebben gezorgd, om te zetten in resultaten. We starten nu *echt* met onze mestverwaardingsinstallatie en we leggen *ook* zonnepark ‘t Rikkerink aan. Daarnaast maken we werk van biobrandstof LBG, waarbij we samen met AVIA Weghorst en Twente Milieu een sluitende kringloop van biobrandstof voor hun afvalophaalwagens op gaan zetten en nemen we de nieuwe installatie voor Composteren & Vergisten medio 2021 in gebruik. Ik kan niet wachten tot we de warmteleiding naar Grolsch, zonnepark Elhorst-Vloedbelt en de CO_2-afvangst verder vorm gaan geven. 2021 wordt wat mij betreft het jaar waarin we gaan oogsten.

Namens heel Twence dank ik iedereen die bijdraagt aan een vruchtbare bodem voor een duurzame toekomst.

Dr. G. Marc Kapteijn
algemeen directeur

Leeswijzer
In dit financieel jaarverslag leest u de financiële achtergronden van Twence Holding B.V. en haar dochterondernemingen Avi-Twente B.V., Twence Bioconversie B.V., Twence B.V., Twence Duurzaam B.V., Twence Zon B.V. en Empyro B.V.
We geven u inzicht in de cijfers, maar ook over de belangrijkste gebeurtenissen van het afgelopen jaar, onze visie op de toekomst en de verantwoording van onze raad van commissarissen.
In ons online publieksverslag beschrijven wij onze belangrijkste projecten en ontwikkelingen voor het komende jaar. U vindt dit jaarverslag op jaarverslag.twence.nl.

Twence, bron van grondstoffen en energie

In alles wat we doen staan onze visie en missie centraal. We toetsen onze keuzes aan dat waar we voor staan.

Visie

Het is onze overtuiging dat vergaande reductie van de uitstoot van broeikasgassen en spaarzaam gebruik van onze natuurlijke hulpbronnen noodzakelijk zijn voor een gezond en houdbaar leefklimaat. Grondstoffen in materialen en producten blijven onderdeel uitmaken van de kringloop en voor alle producten uit fossiele bronnen bestaat een duurzaam alternatief. Energie wordt in de toekomst volledig opgewekt uit hernieuwbare bronnen.

Missie

Twence heeft een verbindende en actieve rol in de ontwikkeling van een circulaire economie in de (Eu)regio en investeert, samen met partners, in de transitie naar een duurzame samenleving.

Onze ambitie:
een duurzaam energie- en grondstoffenbedrijf voor de regio.

Twence zet zich in zodat een maximum aan waardevolle materialen in de kringloop behouden blijft. Wij produceren grondstoffen en energie(dragers) uit afval, biomassa, reststromen en andere hernieuwbare bronnen.

Dit doen wij ketengericht, met passie, innovatief en bedrijfseconomisch verantwoord. Wij verbinden maatschappelijk nut met ondernemerschap, respecteren mens en milieu en dragen bij aan de verduurzaming van de samenleving in het algemeen en aan de realisatie van de duurzaamheidsdoelstellingen van onze aandeelhouders in het bijzonder.

Verslag van de directie

Vruchtbare bodem
2020 Een jaar dat in het teken stond van zaaien

Twence heeft een verbindende en actieve rol in de ontwikkeling van de (eu)regionale circulaire economie en investeert, samen met partners, in de transitie naar een duurzame samenleving. Dit doen wij ketengericht, met passie, innovatief en bedrijfseconomisch verantwoord. Dankzij de gerichte samenwerking hebben we in 2020 flinke stappen voorwaarts gezet. In 2021 kunnen we daardoor de resultaten zien van deze vruchtbare samenwerking. Ontdek hoe wij samen met onze partners het afgelopen jaar hebben bijgedragen aan een verdere regionale verduurzaming.

Een uitgebreid nieuwsoverzicht is te vinden op onze corporate website: www.twence.nl.

JANUARI

Zonnepark 't Rikkerink stap dichterbij

Twence sluit met ENGIE Services Noord een contract voor de aanleg en het onderhoud van zonnepark 't Rikkerink in Ambt Delden. Dit zonnepark levert vanaf de zomer van 2021 duurzame elektriciteit voor zo'n 4.000 huishoudens. Zo wordt een voormalige stortplaats een duurzame energievoorziening die bijdraagt aan de energietransitie.

FEBRUARI

Twence steunt Green Team Twente

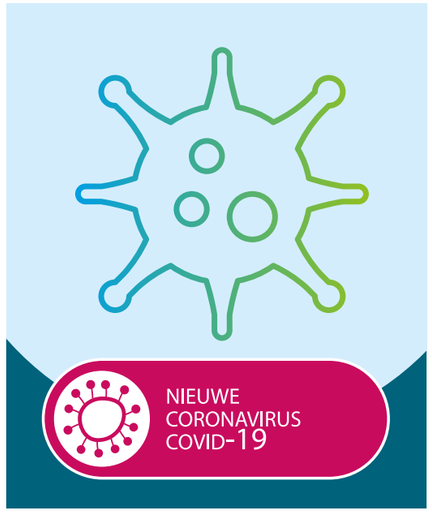
Wie kan het verst rijden met de minste hoeveelheid brandstof? Dat is de uitdaging die studenten van het Green Team Twente aangaan. Ze werken aan de meest zuinige waterstofauto ter wereld. Een duurzame ambitie die we als Twence graag steunen.

MAART

Proefinstallatie haalt vetzuren uit GFT

Kun je uit groente-, fruit- en tuinafval vetzuren halen? Het lukte in het laboratorium, maar nu testen we dit op grotere schaal in de proefinstallatie Volatile. Vetzuren vormen een grondstof voor bioplastics en eiwitten voor de voedingsindustrie. Als we die vetzuren uit ons GFT-afval kunnen halen, brengen we ze terug in de kringloop. De testinstallatie is onderdeel van het Europese onderzoeksprogramma Volatile.

Corona bereikt Nederland

In het voorjaar krijgen we ook in Nederland te maken met het virus COVID-19. Onze hoogste prioriteit is de gezondheid van onze collega's en hun thuisfront. Maar ook de continuïteit van de bedrijfsvoering en de levering van energie en grondstoffen. We kunnen als essentiële sector ons werk blijven doen, volgen daarbij de richtlijnen van het RIVM en onze (kantoor-) medewerkers werken zoveel mogelijk thuis. Mede dankzij onze gepassioneerde medewerkers en de medewerking van al onze klanten en partners bieden we de corona-uitdagingen het hoofd.

APRIL

Samen naar een energieneutraal Twente

We willen in Twente minder aardgas gebruiken en meer duurzame energie inzetten. Hoe we dat doen, presenteert de regio in het conceptplan Regionale Energie Strategie Twente (REST). Twence levert een belangrijke bijdrage om de afspraken hierin te realiseren. Samen met gemeenten gaan we op zoek naar oplossingen, zoals elektriciteit, biogas en een regionaal warmtenetwerk. Alleen samen kunnen we een duurzame, circulaire samenleving realiseren.

Grolsch verduurzaamt met warmte van Twence

Twence gaat volledig groen opgewekte warmte aan Grolsch leveren. De CO_2-emissie door aardgas van Grolsch wordt hiermee vanaf 2022 met 72% (5.500 ton) per jaar verminderd. Dat staat gelijk aan de hoeveelheid CO_2 die 1.800 huishoudens gemiddeld per jaar uitstoten. De aanleg van de warmteleiding naar Grolsch start in 2021.

MEI

Circulair fietspad geopend

Fietsers tussen Denekamp en Nordhorn fietsen over een pad van 100% herbruikbare materialen. Voor de fundering ontwikkelde Twee "R" Recyclinggroep BV een nieuw materiaal uit gerecyclede puinmaterialen en bodemas van Twence. De deklaag bestaat uit Ecofalt, een innovatief alternatief voor asfalt. Het is het eerste circulaire fietspad in Twente.

Nieuwe directeur Innovatie & Projecten

De circulaire economie en energietransitie biedt Twence veel kansen. Bert Frowijn, de nieuwe directeur voor Innovatie en Projecten, gaat de ontwikkelkracht van Twence nog beter benutten en de implementatie in de praktijk versnellen: "Samenwerken is cruciaal in de ontwikkeling van nieuwe technologieën voor afvalverwerking, grondstoffenterugwinning en duurzame energieoplossingen."

JUNI

Nieuwe silo Empyro in gebruik

Bij Empyro maken we pyrolyse-olie, groene stoom en elektriciteit van het uitzeefsel van pellets voor houtkachels. Om andere grondstoffen te kunnen inzetten in de fabriek, plaatsen we een nieuwe silo, waarmee we het proces verder kunnen optimaliseren.

JULI

Eerste vloeibare CO_2 uit restafval naar glastuinbouw

In juli rijdt de eerste tankwagen met vloeibare CO_2 van Twence naar een teler in Nederland. De glastuinbouwer gebruikt de CO_2 als meststof. Met deze pilot doen we ervaring op voor grootschalige afvang van CO_2. Uiteindelijk willen we een installatie bouwen die 100.000 ton CO_2 per jaar afvangt. Op die manier dragen we bij aan een verminderde uitstoot van broeikasgassen en kunnen we kringlopen sluiten door het hergebruiken van CO_2.

AUGUSTUS

Start herbouw installatie Composteren & Vergisten

Na maanden van voorbereiden gaat de herbouw van onze installatie Composteren & Vergisten van start. Naast een ontvangsthal realiseren we ook een nieuwe productiehal. In de ontvangsthal komt het groente-, fruit- en tuinafval binnen en begint de verwerking tot compost, elektriciteit en biobrandstof. Tijdens de bouw gaat de productie gewoon door. Reden voor de nieuwbouw was een brand in 2019.

Campagne 'Gaan wij dit varkentje samen wassen?'

Eind augustus valt een opvallend pakje - met een afbeelding van schoongewassen biggetjes - in de bus bij alle varkenshouders in Twente, Salland en de Achterhoek. Hiermee informeren we varkenshouders over de mestverwaardingsinstallatie die we in Zenderen gaan bouwen. In die installatie verwerken we varkensmest tot 100% hoogwaardige grondstoffen en energie. Een mailing met een knipoog, maar wel met een serieuze boodschap: een houdbare en duurzame oplossing voor de mestverwerkingsplicht en daarmee een oplossing voor het regionale mestoverschot.

SEPTEMBER

Tien Twentse gemeenten kiezen duurzame energie Twence

Vanaf 2021 nemen de gemeenten Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Tubbergen en Wierden duurzaam opgewekte elektriciteit af van Twence. Die kunnen ze inzetten voor straatverlichting en bijvoorbeeld verlichting van bushaltes, zwembaden en scholen. Twence gaat daarnaast nieuwe energieprojecten ontwikkelen in verschillende gemeenten. De samenwerkingsovereenkomst levert een bijdrage aan de Regionale Energie Strategie Twente en verduurzaming van de regio.

Meer duurzame warmte voor Enschede

Ennatuurlijk sluit de losstaande warmtenetten in de wijken Roombeek en Deppenbroek aan op het duurzame warmtenet in Enschede; het duurzaamste warmtenet van Nederland. Het warmtenet in Enschede ontvangt warmte van Twence en met deze uitbreiding komt duurzame energie uit warmte beschikbaar voor 50% van de stad. De warmte die Twence levert, wordt geproduceerd uit niet-herbruikbaar afval en biomassa geproduceerd uit afvalhout dat niet gerecycled kan worden (dus reststromen uit de kringloop). Daarmee leveren we een grote bijdrage aan de besparing op het gebruik van fossiele brandstoffen en het vermijden van de uitstoot van CO_2.

Onderzoek regionaal warmtenet Twente

Cogas, Ennatuurlijk en Twence gaan samen onderzoeken of ze een regionaal warmtenet kunnen aanleggen. Via een warmtenet kunnen we huishoudens en zakelijke energiegebruikers in de regio een duurzaam en betaalbaar alternatief bieden voor de huidige gasaansluiting. Twente heeft de ambitie in 2050 een energieneutrale regio te zijn. Gemeenten en bedrijfsleven werken samen aan de ontwikkeling van Twente als warmteregio.

OKTOBER

Goedkeuring voor mestverwaardingsinstallatie Zenderen

Na jaren van voorbereiding krijgen we groen licht van de Raad van State voor de bouw van de mestverwaardingsinstallatie in Zenderen. In de installatie gaan we een deel van het regionale mestoverschot verwerken tot groen gas voor 3.000 huishoudens en winnen we schaarse grondstoffen terug. De bouw start begin 2021 en de installatie zal in het voorjaar van 2022 de eerste mest gaan verwerken.

NOVEMBER

Twentse warmtenetten opnieuw in de prijzen

Warmtenet Enschede wint tijdens het Nationaal Warmtecongres voor de tweede keer op rij de publieksprijs voor het 'Duurzaamste warmtenet van Nederland'. Warmtenet Hengelo is het 'meest innovatieve warmtenet van Nederland'. Beide warmtenetten worden voorzien van warmte van Twence. Met deze warmtenetten leveren we aan zo'n 9.500 woningen en bedrijven in Enschede en Hengelo duurzame energie uit warmte, geproduceerd uit afvalhout dat niet gerecycled kan worden.

DECEMBER

Marcel Wildschut nieuw lid Raad van Commissarissen

Na het volmaken van de volledige termijn van acht jaar neemt Jan Casteleijn als voorzitter van de Raad van Commissarissen afscheid tijdens de aandeelhoudersvergadering van 3 december 2020. Tijdens dezelfde vergadering treedt Marcel Wildschut toe tot onze Raad van Commissarissen. Marcel Wildschut is geen onbekende in de regio: hij is jarenlang wethouder geweest van de gemeente Losser en heeft daarmee ruime ervaring opgedaan in de regionale politiek-bestuurlijke samenwerking. Daarnaast brengt hij ook technische kennis mee. Met een werktuigbouwkundige opleiding heeft hij zicht op de transitie rondom duurzaamheid en energie. Ook heeft hij als directeur van een softwarebedrijf kapitaalintensieve bedrijven geadviseerd.

Vennootschappelijke ontwikkelingen

Algemene vergadering van Aandeelhouders

Binnen onze bedrijfsvoering zijn de Algemene vergaderingen van Aandeelhouders belangrijke toetsmomenten. Zitten we nog op de juiste weg, waar moeten we bijsturen en hoe kunnen we elkaar verder helpen om te voldoen aan de grote opgaven rondom de energietransitie? In 2020 zijn de vertegenwoordigers van onze aandeelhouders twee keer bijeengeweest: op 16 april en 3 december 2020. In de vergaderingen zijn de belangrijkste strategische projecten aan de orde gekomen. Ook hebben we met elkaar van gedachten gewisseld over de bedrijfsorganisatorische koers, het resultaatverloop 2020, de verwachte resultaten voor 2021 en het meerjarenperspectief 2020–2023. Daarnaast hebben we goedkeuring gevraagd voor een aantal producten, te weten het jaarverslag 2019, de jaarrekening 2019 en de winstbestemming. Tot slot hebben we met elkaar gesproken over de milieuprestaties van Twence en de verdeling daarvan onder de aandeelhouders.

Overdracht aandelen Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen

Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen heeft afscheid genomen als aandeelhouder van Twence. Sinds de oprichting van Twence B.V. in 2001 is het vuilverwerkingsbedrijf aandeelhouder geweest. Hoewel de Noord-Groningse gemeenten uitermate tevreden waren over de ontwikkeling en de kwaliteit van onze dienstverlening, zagen zij in hun eigen omgeving goede alternatieven waardoor substantieel op transport kon worden bespaard.

In de Algemene vergadering van Aandeelhouders op 16 april hebben de aandeelhouders besloten om de overdracht van alle aandelen van Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen aan de gemeente Berkelland mogelijk te maken. De omvang van het aandelenpakket van Berkelland is hiermee beter in overeenstemming gekomen met het huidige inwonertal van de gemeente.

Leverings- en verwerkingsovereenkomst huishoudelijke afvalstoffen

Twence stelt een nieuwe leverings- en verwerkingsovereenkomst op. Dat doen we in een werkgroep, waarin de meeste aandeelhouders vertegenwoordigd zijn. Ons doel is om nieuwe afspraken te maken over de langjarige dienstverlening aan de aandeelhouders. Centraal daarin staan de afvalstoffen, waaronder gft en huishoudelijk restafval, die bij de huishoudens in de regio worden ingezameld. De nieuwe overeenkomst gaat in per 1 juli 2022.

Tarieven en dividendbeleid Twence

Met de nieuwe leverings- en verwerkingsovereenkomst gaat ook het nieuwe tarieven- en dividendbeleid per 1 juli 2022 in. Een werkgroep van enkele aandeelhouders heeft hiervoor de basis inmiddels gelegd.

Aandeelhouderschap Stadt Münster

Twence is een belangrijke partner in de euregionale energievoorziening. De samenwerking met Stadt Münster is daar een mooi voorbeeld van. Eind 2018 besloten we tijdens de aandeelhoudersvergadering tot een communale samenwerking. De communale samenwerking houdt in dat Twence brandbaar residu uit de sorteerinstallatie van Münster omzet in elektriciteit, warmte en stoom. Deze energie leveren we vervolgens aan regionale bedrijven en huishoudens in Twente. Het afvalverwerkingsbedrijf van Münster verwerkt op haar beurt groente-, fruit- en tuinafval uit onze regio. Daarmee helpt het Duitse bedrijf ons bij het opvangen van pieken in de aanlevering.

Naast het elkaar helpen in de bedrijfsvoering, zorgt de communale samenwerking ook voor een versterkte bijdrage aan de energietransitie. De opgave die deze wereldwijde transitie behelst is enorm. Onze aandeelhouders moeten de komende 10 jaar – met als ultieme doel energieneutraal zijn in 2050 – de CO_2-uitstoot met 49% verminderen ten opzichte van 1990. Dat kan op een aantal manieren, waaronder het verduurzamen van grondstoffen en energie. De toetreding van Münster betekent dat we energie- en grondstoffenkringlopen in het euregiogebied beter kunnen sluiten, zodat we met elkaar het hoofd kunnen bieden aan de opgaven uit het Klimaatakkoord van Parijs. Samen kunnen we de afvalstromen beter sturen, zodat we afval efficiënter kunnen verwerken en de mogelijkheden om grondstoffen uit afval terug te winnen beter kunnen benutten. Ook kennisdeling, behoud van werkgelegenheid en de versterking van onze economische positie in de euregio zijn belangrijke voordelen die de communale samenwerking ons biedt.

Voortgang communale samenwerking

Sinds het sluiten van de overeenkomst voor communale samenwerking hebben we een intensief traject afgelegd om tot een volwaardig aandeelhouderschap te komen. Dat traject loopt nog steeds. Om Münster een volwaardig aandeelhouder te laten worden, moeten we onder meer nationale verschillen overbruggen. In 2020 zijn we daarom om tafel gegaan met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Met hen kijken we hoe we belemmeringen in de grensoverschrijdende samenwerking weg kunnen nemen. Het doel is om uiteindelijk een efficiënte, euregionale afvalverwijderingsstructuur te realiseren. Daarvoor is ook goedkeuring nodig van de Bezirksregierung in Nordrhein-Westfalen. We gaan ervoor om tot een volwaardig aandeelhouderschap te komen. Alle partijen hebben er vertrouwen in dat dit doel bereikt wordt.

Governance

In het Verslag van de raad van commissarissen gaan we uitgebreid in op de diverse governance-onderdelen, waaronder samenstelling RvC, deelname aan commissies en de diversiteit binnen de RvC. Ook omschrijven we hier het

gevoerde toezicht en de manier waarop de RvC de directie adviseert over het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming.

Klankbordgroep Majeure investeringen

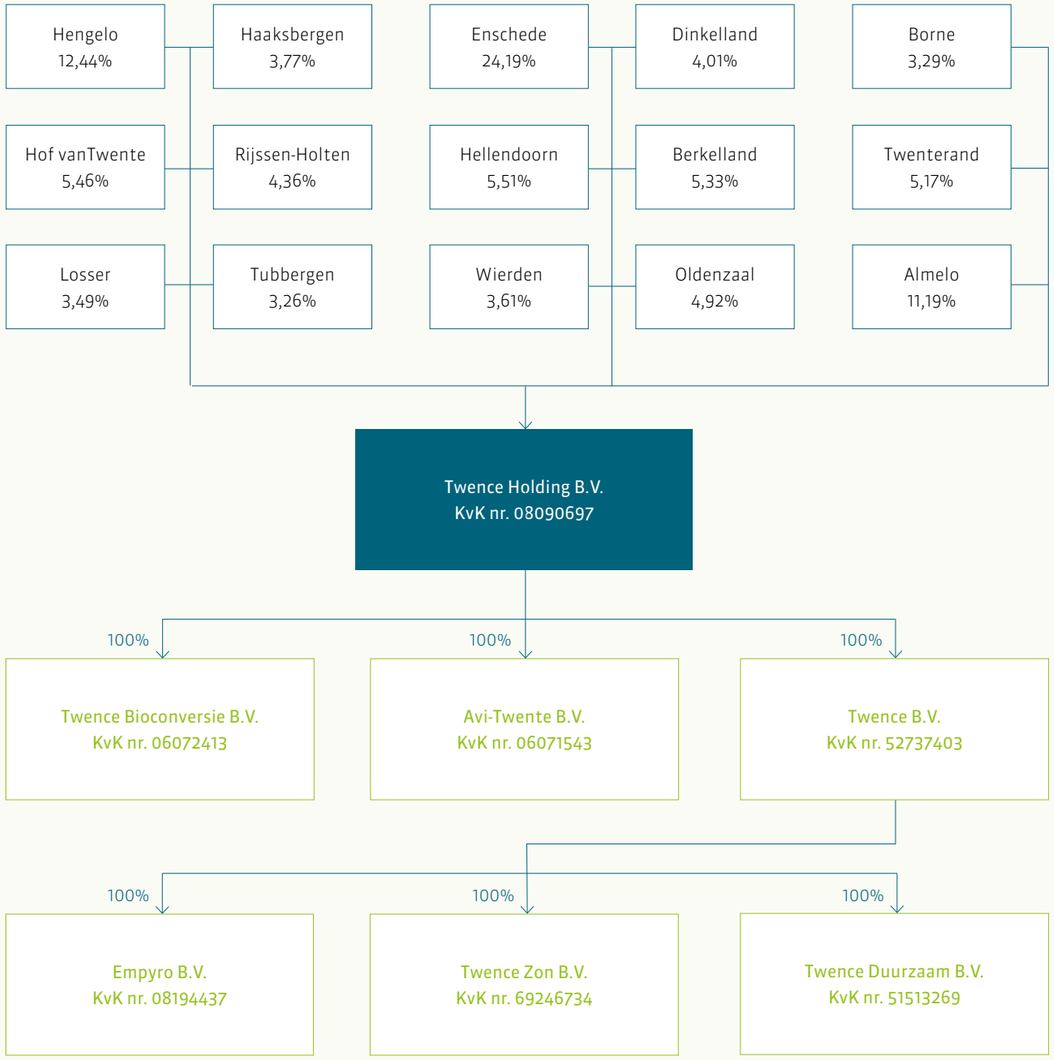
Wanneer we grote investeringen willen doen om de dienstverlening van Twence te optimaliseren, dan doen we een beroep op de klankbordgroep Majeure Investeringen. Vier aandeelhouders en één lid van de raad van commissarissen buigen zich dan over onze investeringsplannen. Zij denken mee over de risico's en verwachte resultaten van de voorstellen, kijken of het past binnen het Strategisch beleidsplan Twence en beoordelen of de investeringen effect hebben op het beleid van de aandeelhouders.

De klankbordgroep is in 2020 twee keer samengekomen. Op de agenda stonden de volgende investeringsplannen:

- Duurzame warmtevoorziening in het stedelijk gebied van Twente.
- CO_2-afvang en hergebruik.
- Herbouw van de installatie voor Composteren en Vergisten.
- Productie van duurzame transportbrandstoffen.

Vennootschapsrechtelijke structuur Twence

De overdracht van de aandelen van Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen aan de gemeente Berkelland heeft consequenties voor onze vennootschappelijke structuur. De nieuwe structuur ziet er als volgt uit:

Aandeelhouders per 31 december 2020

Aandeelhouder	Aantal stemmen	Percentage van de stemmen	Datum van toetreding
Almelo	95.000	11,19	12.12.2011
Berkelland	45.251	5,33	12.12.2011
Borne	27.897	3,29	12.12.2011
Dinkelland	34.056	4,01	12.12.2011
Enschede	205.467	24,19	12.12.2011
Haaksbergen	32.021	3,77	12.12.2011
Hellendoorn	46.795	5,51	12.12.2011
Hengelo	105.681	12,44	12.12.2011
Hof van Twente	46.359	5,46	12.12.2011
Losser	29.607	3,49	12.12.2011
Oldenzaal	41.804	4,92	12.12.2011
Rijssen-Holten	36.992	4,36	12.12.2011
Tubbergen	27.643	3,26	12.12.2011
Twenterand	43.909	5,17	12.12.2011
Wierden	30.668	3,61	12.12.2011

Financiële ontwikkelingen

Algemeen

De netto-omzet bedroeg € 115,2 miljoen (2019: € 116,8 miljoen). Het resultaat na belastingen bedroeg € 8,8 miljoen (2019: € 11,8 miljoen). De stijging van de bedrijfslasten, die verhoudingsgewijs meer zijn gestegen dan de bedrijfsopbrengsten, hebben bijgedragen aan een lager bedrijfsresultaat van totaal € 16,4 miljoen (2019: € 21,0 miljoen).

De toevoeging van het resultaat 2020 aan het eigen vermogen overstijgt het uitgekeerde dividend. Hierdoor neemt het eigen vermogen in 2020 toe met € 2,7 miljoen. Als percentage van het balanstotaal steeg de solvabiliteit tot 51,9% (2019: 48,9%) waarmee we voldoen aan de bankconvenanten.

Terugkijkend op de bedrijfseconomische vooruitzichten 2020 die in het financieel jaarverslag 2019 waren opgenomen, concluderen we dat de invloeden van COVID-19 impact hebben gehad op onze financiële situatie. Tegelijkertijd is door het instellen van adequate maatregelen de impact beperkt gebleven.

Kasstromen

De operationele kasstroom is in 2020 gestegen van € 30,6 miljoen naar € 47,7 miljoen. De belangrijkste oorzaak voor de stijging is de mutatie in de voorzieningen.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten steeg van € 13,7 miljoen negatief in 2019 naar € 20,4 miljoen negatief in 2020. De belangrijkste investeringen in 2020 betroffen het reviseren van een AEC-turbine, het vervangen van de wandpanelen voor de ketel 1e/2e/3e trek AEC en een silo voor extra opslag van biomassa. In 2019 betrof dit het (tijdelijk) herstel van de composteringsinstallatie, het vervangen van de voorwand voor de ketel 2e trek AEC en het vervangen van de MCC-verdelers.

De kasstroom uit financieringsactiviteiten is in 2020 gedaald van € 30,4 miljoen negatief naar € 28,9 miljoen negatief. De redenen hiervoor zijn lagere aflossingen op bestaande langlopende leningen en lagere betaalde dividend.

De netto kasstroom bedroeg in 2020 € 1,7 miljoen negatief (2019: € 13,4 miljoen negatief) en deed het saldo van de liquide middelen dalen van € 11,5 miljoen eind 2019 naar € 9,8 miljoen eind 2020.

In 2020 is een nieuwe financiering afgesloten ter grootte van € 20,0 miljoen met een looptijd van 7 jaar, een nieuwe financiering van € 4,5 miljoen met een looptijd van 9 jaar en een nieuwe financiering van € 15,0 miljoen met een looptijd van 7,5 jaar. Per ultimo 2020 hebben we nog geen bedragen opgenomen.

Kerncijfers

De onderstaande kerncijfers hebben betrekking op de geconsolideerde jaarrekening 2020 van Twence Holding B.V. De balansgegevens zijn per 31 december 2020.

Kerncijfers	Eenheid	2020	2019
Afvalverwerking, energie, grondstoffen			
Netto-omzet	€ mio	**115,2**	116,8
Som der bedrijfsopbrengsten	€ mio	**125,9**	121,5
Resultaten			
Bedrijfsresultaat/EBIT	€ mio	**16,4**	21,0
Resultaat na belastingen	€ mio	**8,8**	11,8
Resultaat na belastingen als % van de bedrijfsopbrengsten	%	**7,0**	9,7
EBITDA	€ mio	**47,0**	49,2
Kasstroom uit operationele activiteiten	€ mio	**47,7**	30,6
Materiële vaste activa			
Aanschafwaarde totaal	€ mio	**710,4**	696,2
Boekwaarde totaal	€ mio	**238,4**	247,6
Investeringen	€ mio	**20,4**	13,7
Afschrijvingen	€ mio	**29,7**	27,3
Vermogen			
Balanstotaal	€ mio	**275,2**	286,5
Kengetallen			
Rentabiliteit totale vermogen	%	**5,9**	7,1
Rentabiliteit eigen vermogen	%	**6,2**	8,7
Afvalhoeveelheden			
Aangeleverde hoeveelheden	in kton	**902**	928
Energie			
Bruto elektriciteitsproductie	in GWh	**369**	479
Warmte- en stoomlevering	in GWth	**708**	708
Overige kerncijfers			
Personeelsbezetting gemiddeld	in fte	**255,7**	244,8
Ziekteverzuim (%)	%	**3,1**	3,5
Gemiddelde leeftijd	in jaren	**45,5**	45,0

Risicomanagement

Aan elke ondernemingsstrategie zijn risico's verbonden. Externe economische factoren, onvoorspelbare marktontwikkelingen, calamiteiten en menselijke factoren kunnen de realisatie van ondernemingsdoelstellingen in de weg staan. Twence kent een lage risicobereidheid. We streven ernaar om de risico's, die het behalen van strategische en operationele doelen in de weg kunnen staan, te voorkomen of de gevolgen daarvan te beperken.

We wegen risico's aan de hand van een risicomatrix. Deze evalueren we jaarlijks. Op basis van de bevindingen stellen het directieteam en de hoofdproceseigenaren samen passende beheersmaatregelen vast. Het directieteam bespreekt de risicomatrix regelmatig. De belangrijkste risico's worden besproken met de raad van commissarissen.

Belangrijke risico's

Belangrijke geïdentificeerde risico's zijn onder meer:

- Op strategisch niveau: het niet realiseren van de ambities zoals neergelegd in het Strategisch beleidsplan.
- Op tactisch niveau: onvoldoende spreiding van het klant- en contractportfolio.
- Op operationeel niveau: onverwachte stilstand van kapitaalintensieve installaties.

Strategisch

Het Strategisch beleidsplan van Twence sluit nauw aan bij de taak die aandeelhouders hebben op het gebied van verduurzaming en de circulaire economie. Het plan wordt in constructief overleg met hen elke vier jaar opnieuw opgesteld. Het risico van het niet realiseren van de ambities zoals neergelegd in het Strategisch beleidsplan verminderen we door regelmatig gesprekken te voeren met aandeelhouders over de uitvoering van projecten die uit het beleidsplan voortkomen. Hierdoor worden kansen en bedreigingen wederzijds herkend en acteren we hier vroegtijdig op. De plannen en projecten voortvloeiend uit het beleidsplan delen we actief met de voltallige directie, leidinggevenden en projectleiders. Zij monitoren deze plannen en projecten ook, zodat we afwijkingen tijdig kunnen bijsturen. Daarnaast beperken we dit risico door continu aandacht te hebben voor de diversificatiestrategie. Daarmee willen we zeggen: het zo groot mogelijk houden of uitbreiden van inkoopalternatieven. De resultaten, aflossingsverplichtingen en langlopende leningen bieden voldoende ruimte om binnen de bestaande afspraken met onze financiers financiering aan te trekken. Op onze leningen zitten vaste rentetarieven en daardoor beperken we onze renterisico's op langlopende leningen.

Tactisch

Om het risico 'onevenwichtig klantenportfolio' te verminderen, stellen we gewenste klantenprofielen op voor de verschillende bedrijfsonderdelen. Aan het klantenportfolio besteden we continu aandacht, zodat deze optimaal aan blijft sluiten bij de gewenste profielen. In 2020 werden we voor een aantal uitdagingen gesteld. Aan het begin van het afgelopen jaar werden we door de coronapandemie geconfronteerd met een forse afname van het bedrijfsafval. Het huishoudelijk afval en het gft-afval nam daarentegen juist toe. Inmiddels is de situatie weer enigszins hersteld en is het porfolio weer in evenwicht. De risico's zijn daardoor beperkt gebleven. Een tweede aspect waar we het afgelopen jaar mee te maken kregen, waren de dalende gas- en elektriciteitsprijzen. Deze prijsdalingen hebben we deels kunnen ondervangen door onze verkoopstrategie voor elektriciteit aan te passen. In de huidige verkoopstrategie verkopen we 80% van het volume verspreid over drie jaar, waardoor we het risico beperken. Dalende prijzen van gas en ook metalen hebben een direct effect op het resultaat.

Operationeel

Het risico 'onverwachte stilstand van kapitaalintensieve installaties' verminderen we enerzijds door stilstanden te analyseren en verbetermaatregelen te implementeren, anderzijds door het toepassen van asset management, waarbij we op basis van levensduuranalyse preventief onderhoud plannen. Tijdens onderhoudswerkzaamheden voeren we analyses en metingen uit, die input leveren voor de preventieve onderhoudsstrategie. Dit draagt bij aan de beheersbaarheid en beschikbaarheid van onze installaties. De risico's op onze debiteurenportefeuille monitoren we en hebben we verzekerd tegen het niet kunnen betalen door onze klanten. We maken daarnaast geen gebruik van financiële instrumenten, oftewel een financieel contract tussen twee partijen dat kan worden verhandeld en afgewikkeld.

Continu aandacht voor veiligheid

Veiligheid is een belangrijk thema binnen Twence. Op verschillende manieren vragen we aandacht voor zowel de veiligheid van onze mensen als voor de veiligheid rondom onze installaties. Onze 'Gouden veiligheidsregels' zijn gestoeld op het uitgangspunt: we werken veilig of we werken niet. Iedereen die binnen Twence werkt, kent de veiligheidsinstructies, krijgt werkinstructies uitgereikt en is voorzien van persoonlijke beschermingsmiddelen. Ook spreken we elkaar aan op gedrag en verbeteren we continu de mogelijkheden om onveilige situaties te voorkomen. In 2020 hebben we hiervoor iProva geïntroduceerd: een digitale omgeving, inclusief app, waar medewerkers melding kunnen doen van schade, onveilige situaties of andere zaken. Dit heeft geresulteerd in meer bewustwording en het vereenvoudigen van het maken van een melding. We kunnen nu nog beter voorkomen dat mogelijk onveilige situaties ook daadwerkelijk leiden tot incidenten.

Managementsysteem

Binnen Twence beschikken we over een integraal managementsysteem, waarin alle bedrijfsprocessen zijn beschreven. Actuele voorbeelden van risico's die we hierin hebben

opgenomen zijn de impact van de coronapandemie op de bedrijfsvoering, de veiligheid van de werkomgeving, de implementatie van Operational Excellence en de optimalisatie van het onderhoud en risicobeheer. Het managementsysteem is gecertificeerd conform de eisen van ISO9001 (kwaliteitsmanagement), ISO14001 (milieumanagement) en ISO45001 (managementsysteem voor gezond en veilig werken). Daarnaast zijn we als Entsorgungsfachbetrieb gecertificeerd. Ons risicomanagement is in dit integrale systeem geborgd.
Voor elk proces hebben we een proceseigenaar aangewezen. Elk jaar ondertekenen hoofdproceseigenaren een In Control Statement, waarmee zij aangeven 'in control' te zijn van hun processen en de risico's binnen die processen. Deze In Control Statements gelden als onderbouwing voor het In Control Statement dat de directie ondertekent over de gehele bedrijfsvoering.

Tot slot is er binnen de auditcommissie specifiek aandacht voor het risicobeheer. Daarmee is ons risicobeheer en het 'in control' zijn op meerdere manieren onderwerp van gesprek binnen onze dagelijkse bedrijfsvoering.

Borging administratieve organisatie

De externe onafhankelijke accountant beoordeelt jaarlijks de opzet en de werking van de administratieve organisatie en de interne beheersing, voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening. Hierover rapporteert de onafhankelijke accountant aan de directie en de raad van commissarissen. Risico's die verzekerbaar zijn, zoals brand- en bedrijfsschade en wettelijke aansprakelijkheid, hebben we ondergebracht bij verzekeraars.

Effecten coronavirus

Het afgelopen jaar – en ook nu nog in 2021 - hebben we te maken gehad met de gevolgen van het corona-virus. In eerste instantie betekent het virus een gezondheidsrisico voor de mens, dus ook voor onze medewerkers. Wij hebben passende maatregelen getroffen en stellen deze waar nodig direct bij om deze gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te mitigeren (zie Personeelsbeleid). In de tweede plaats heeft het virus impact gehad op onze bedrijfsvoering. Maar door snel te schakelen, ook door versneld ons thuiswerkbeleid in te voeren, hebben we een redelijk ongestoord bedrijfsproces kunnen draaien. Door deze wendbaarheid van onze gehele organisatie bieden we onze medewerkers ook nu een veilige werkomgeving en garanderen we onze bedrijfsvoering. Zo proberen wij op een verantwoorde manier onze cruciale taak te blijven volbrengen.

Ondanks de onzekerheid die dit virus met zich meebrengt, is er op dit moment sprake van een gezonde financiële situatie die deze onzekerheid kan opvangen. Daarom achten wij het passend de continuïteitsveronderstelling te blijven hanteren. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de algemene grondslagen in de jaarrekening.

Personeelsbeleid: wendbaarheid

De huidige ontwikkelingen in onze samenleving vragen van ons allemaal dat we onszelf willen of moeten verbreden en verdiepen. We moeten groeien, openstaan voor veranderingen en onze werkzaamheden aanpassen aan de eisen en veranderingen in de maatschappij om ons heen. We willen dat alle medewerkers nu en de toekomst optimaal inzetbaar blijven. Dat vraagt om een bepaalde houding en gewenst gedrag. Binnen ons personeelsbeleid hebben we het afgelopen jaar gekeken naar het gedrag dat wij graag samen willen bereiken, zodat we met elkaar goed uitvoering kunnen geven aan de doelstellingen van Twence. Wendbaar zijn vormt daarin de essentiële rode draad.

Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid vormt binnen het personeelsbeleid van Twence één van de belangrijkste focuspunten. In 2020 hebben we aan de uitvoering daarvan ruim aandacht geschonken. Het resulteerde onder meer in de invoering van beleid rondom flexibel werken in de ploeg, tijdens zwangerschap en voor jongeren. Ook ontwikkelden we nieuw beleid rondom thuiswerken.

Met name het thuiswerken vroeg om snel schakelen. Door de coronapandemie werden we plots geconfronteerd met het werken op afstand. Dat hebben we als organisatie voortvarend aangepakt. Het vroeg om een nieuwe manier van communiceren, om versterkt digitaal samenwerken en we moesten elkaar op andere manieren proberen te inspireren. Het vroeg soms ook om het aanleren en verbeteren van digitale vaardigheden en het uitrusten van een goede werkplek thuis. Met elkaar hebben we gekeken hoe we het thuiswerkbeleid goed en versneld konden invoeren. Onderdeel daarvan was het onderzoeken en aanbieden van ergonomische middelen, zodat medewerkers thuis hun werk goed kunnen uitvoeren. Inmiddels beschikt iedereen die thuis werkt over een geschikte thuiswerkplek. Die versnelde toepassing van het thuiswerkbeleid heeft als bijkomend voordeel dat we als organisatie goed zijn uitgerust om digitaal met elkaar te werken. Nu en in de toekomst.

Performance management

Ook maakten we het afgelopen jaar een belangrijke digitaliseringsslag: we introduceerden namelijk een digitaal dashboard om nog beter inzicht te krijgen in ons Performance management. Binnen de digitale omgeving kunnen we onder andere de uitkomsten van beoordelings-, doelstellings- en voortgangsgesprekken opslaan. Ook zijn de gegevens die voor deze gesprekken van belang zijn, opgenomen in ons datasysteem.

Op landelijk niveau dachten we mee hoe we HR-verbeteringen voor de gehele sector konden doorvoeren. Zo namen we deel aan de landelijke expertisegroep, waarin we met elkaar een 'ploegenmatrix' opstelden. Deze matrix zorgt voor het eenduidig en transparant bepalen van de onregelmatigheidstoeslag. In de oorspronkelijke cao GEO staat vermeld dat medewerkers in de volcontinudienst 28% ploegentoeslag ontvangen en medewerkers in de drieploegendienst 23,8%. De cao gaf echter geen onderbouwing van de berekeningswijze hoe men tot die 28% was gekomen. In de werkgroep bedachten we een matrix waarin we 'waardes' toekenden aan verzwarende omstandigheden. Denk daarbij aan zaken als: hoeveel zwaarder of onplezierig is het werken in de zondagnacht ten opzichte van de dinsdagnacht? Voor elke verzwarende omstandigheid formuleerden we een berekeningswijze. Zo kan er objectief gerekend worden als een medewerker bijvoorbeeld structureel niet meer een nachtdienst wil werken. In de nieuwe cao die binnenkort van kracht wordt, is deze ploegenmatrix opgenomen.

Ziekteverzuim

Ondanks corona is het ziekteverzuim niet hoger dan voorgaande jaren. Sterker nog, het getal ligt lager. Het directieteam werd wekelijks geïnformeerd over situaties rondom corona. Waar nodig hebben we nieuwe afspraken gemaakt om het ziekteverzuim zo laag mogelijk te houden. De resultaten van 2020:

Streefgetal ziekteverzuim: **3,5%**
Ziekteverzuim 2019: **3,5%**
Ziekteverzuim 2020: **3,1%**

We zijn als organisatie erg trots op de resultaten, zeker in deze bijzondere tijd. Het bevestigt ons beeld van medewerkers die zich betrokken voelen bij onze organisatie en die er samen de schouders onder willen zetten. Ook onze inzet op het bieden van een veilige werkplek, duurzame inzetbaarheid en de aandacht voor veilig gedrag draagt bij aan deze resultaten.

Onze medewerkers
voelen zich betrokken
bij de organisatie.

Arbeidsmarkt

Er heerst krapte op de arbeidsmarkt voor met name technische beroepen. Dat merken we vooral de laatste maanden van het jaar. We krijgen het steeds moelijker om deze technische vacatures ingevuld te krijgen. Gelukkig werpt onze interne technische bedrijfsacademie (Technische Opleiding Proces Operator) haar vruchten af: ook dit jaar zijn er weer drie deelnemers ingestroomd. Drie deelnemers volgen op dit moment het traject en voor volgend jaar hebben we alweer een nieuwe instromer.

Personeelscijfers per 31 december 2020

	Eenheid	2020	2019
Personeelsbezetting*	Fte	**255,7**	244,8
Waarvan deeltijders	Aantal	**44,0**	45,0
Stagiaires/afstudeerders	Aantal	**13,0**	3,0
Uitstroom jaarcijfers	Fte	**18,0**	18,2
Instroom jaarcijfers	Fte	**24,9**	36,3
Vacatures openstaand	Aantal	**3,0**	4,0
Gemiddelde leeftijd	In jaren	**45,5**	45,0
Ziekteverzuim	%	**3,1**	3,5

* Dit cijfer geeft het gemiddelde aan exclusief stagiaires.

Vooruitzichten 2021

2021 wordt het jaar waarin we na jaren van zaaien nu ook enkele van onze strategische projecten daadwerkelijk gaan oogsten. Na jarenlang investeren, gaan we de concrete resultaten zien. Vanuit onze strategische projecten werken we aan ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie, circulaire economie en biobased economy. Alle seinen staan op groen om nu door te pakken. De eerste paal voor de mestverwaardingsinstallatie in Zenderen is geslagen en wordt in 2021 grotendeels gerealiseerd. Ook nemen we onze nieuwe installatie voor Composteren en Vergisten in gebruik, realiseren we zonnepark 't Rikkerink, starten we met de aanleg van de warmteleiding naar Grolsch en hopen we de eerste paal in de grond te slaan voor onze CO_2-afvanginstallatie waarmee we 100.000 ton per jaar CO_2 afvangen.

Aandacht voor operationele uitvoering

Onze belangrijkste zorg voor 2021 ligt vooral bij het operationele aspect van onze organisatie. Om grote (en kleine) incidenten zoveel mogelijk te voorkomen, hebben we veel aandacht geschonken aan het optimaliseren van onze eigen processen. De nieuw aangetrokken directeur Operations, Bert Zwierenberg, heeft hier het afgelopen jaar onder de noemer Operational Excellence een stevige basis voor neergelegd. Met die basis kijken we op gestructureerde wijze in de volle breedte naar het optimaliseren van onze processen, zowel voor de installaties als voor de ontwikkeling van onze mensen. Als de aan- en afvoer klopt en de installaties steeds optimaler gaan presteren, dan kunnen we zonder financiële zorgen onze grote strategische projecten gaan draaien. Voor de projecten CO_2-afvang en zonnepark 't Rikkerink verwachten wij in 2021 nieuwe financieringen aan te gaan. Bedrijfseconomisch zijn de vooruitzichten, mede op basis van de huidige marktprijzen, gunstig. We verwachten dat de impact van het coronavirus op de omzet en rentabiliteit beperkt blijven. Verder verwachten we dat we met het huidige personeelsbestand niet uit de voeten kunnen, mede door onze ambities op de strategische projecten. Naar verwachting moeten we circa 20 nieuwe vacatures openstellen om vorm te geven aan onze ambities. Met name de zoektocht naar goed opgeleide technici is een uitdaging.

Duurzaamheidsdoelstellingen

Voor onze aandeelhouders is het van belang dat wij blijven bijdragen aan hun duurzaamheidsdoelstellingen. Voor hen is 2021 het jaar waarin de uitvoering van hun energiebeleid verder gestalte gaat krijgen, met name in de vorm van de Transitievisie Warmte en Wijkuitvoeringsplannen. We blijven onverminderd doorgaan om als kennispartner onderzoek te doen naar mogelijkheden voor warmtelevering aan wijken en bedrijven en voor het leveren van duurzame elektriciteit. Zon en op termijn wellicht ook wind zijn daarin belangrijke bronnen. Daarnaast zoeken we actief naar regionale initiatieven, waarbij we met andere bedrijven kunnen samenwerken aan verduurzaming. We merken dat steeds meer partners naar ons kijken om zon- en windprojecten aan te jagen. We gaan kijken of we daar de komende jaren een invulling aan kunnen geven, in welke vorm dan ook. Samen proberen we de regionale kringloop te sluiten.

Sustainable Development Goals

Om op gestructureerde wijze invulling te kunnen geven aan onze duurzaamheidsdoelstellingen en die van de wereld om ons heen, kiezen we ervoor om te werken volgens de Sustainable Development Goals (SDG's). Deze doelen zijn door de Verenigde Naties opgesteld en zijn wereldwijd de maatstaf om met elkaar de energietransitie vorm te geven. Twence levert in 2021 een bijdrage aan 6 van de 17 duurzame doelen. Voor een actuele voortgang van onze doelstellingen verwijzen wij naar onze website www.twence.nl.

Duurzame energie

Innovatie en infrastructuur

Duurzame steden en gemeenschappen

Verantwoorde consumptie

Leven op het land

Partnerschap om duurzame doelen te bereiken

Focus 2020-2023, de energieke koers van Twence

Ons strategisch beleid voor 2020-2023 vormde voor ons het afgelopen jaar de leidraad voor de verschillende beleidskeuzes. Onze strategische focus ligt op het verstevigen van de euregionale positie als duurzame partner. Inmiddels zijn we al een tijdje op weg om de uitgezette koers te bevaren. En tot nu toe levert dat positieve resultaten op. We zetten onze ingezette koers dan ook vol vertrouwen voort, waarbij we er bewust voor kiezen om met een paar man meer aan het roer te staan. Met de structurele invulling van een directeur Operations en de komst van een directeur Innovatie & Projecten werken we toe naar onze voorlopige eindbestemming.

Strategie en ontwikkeling

Voor de beleidsperiode 2020-2023 werken we volgens twee strategische lijnen.

1. Een actieve en substantiële bijdrage leveren aan de duurzame regionale energievoorziening.
2. Meer waardevolle grondstoffen uit afval en biomassa produceren om daarmee de grondstofkringlopen te sluiten.

Door in te zetten op deze twee lijnen verwachten we dat Twence zich ook in de toekomst op eigen kracht kan blijven ontwikkelen, mét het vertrouwen van onze publieke aandeelhouders en de samenwerking met onze ketenpartners. We zetten gezamenlijk in op het intensiveren van onze eigen transitie tot euregionaal grondstoffen- en energiebedrijf. De weg naar een echt circulaire en duurzame samenleving is lang, voor iedereen. We staan met elkaar aan het begin van die weg, maar de eerste stappen in de goede richting zijn gezet. We lopen als Twence voorop, maar realiseren ons ook dat er nog veel werk te verzetten is. We blijven die koppositie innemen om uiteindelijk samen de energietransitie te realiseren.

Om dat voor elkaar te krijgen, werken we aan ontwikkelingen op het gebied van:

1. Duurzame energie
2. Circulaire economie
3. Biobased economy

Het vormt de basis voor de strategische projecten en innovaties. De strategische projecten moeten de verwachte groei realiseren om zo een rol van (eu)regionale en ook landelijke betekenis te spelen. Ook geven wij hiermee invulling aan onze ambitie om een duurzaam energie- en grondstoffenbedrijf voor de regio te zijn. De volgende projecten staan voor 2021 centraal op de agenda:

- Mestverwaarding
- CO_2-afvang
- Warmtelevering Grolsch
- Regionaal Warmtenet Twente, inclusief warmtelevering Hengelo
- Biobrandstoffen LBG (Liquefied BioGas)
- BAWI (Bodem As Was Installatie)
- Bio Warmte Centrale
- Zonneparken 't Rikkerink en Elhorst-Vloedbelt

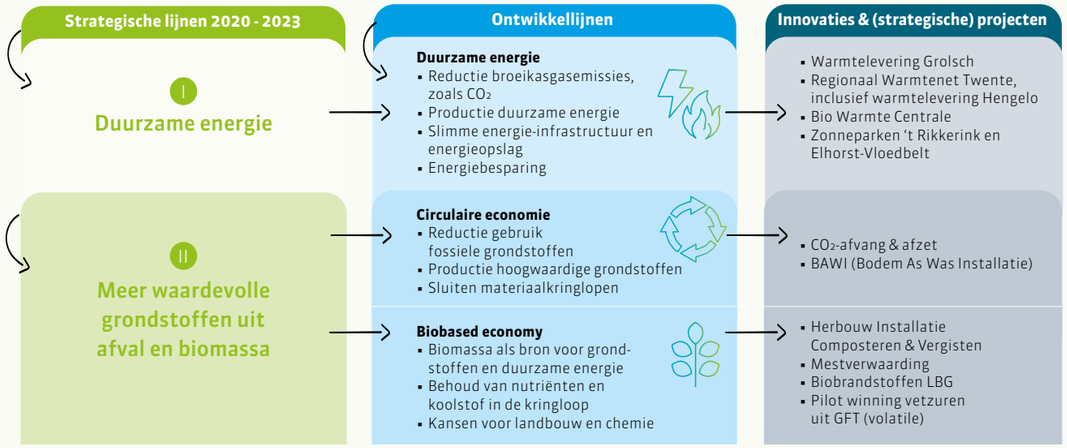
Schematisch gezien ziet dat er als volgt uit:

Innovatie en groei

Verduurzaming van de wereld door Twence

Belangrijke waarde: de mensen

Het draait echter niet alleen om het verbeteren en innoveren van installaties. Onze belangrijkste kracht zit in onze mensen. Zij kunnen door hun professionaliteit en betrokkenheid het verschil maken. We kunnen nog zulke mooie idealen en dromen hebben, zonder de inzet van onze medewerkers zijn we nergens. De dynamiek binnen en buiten ons bedrijf vraagt om vaardigheden als wendbaar zijn, continu willen verbeteren, goede samenwerking, maar ook kostenbewust handelen. Naast het ontwikkelen van vaardigheden, is het ook belangrijk om kennis en kunde op peil te houden. Dat vraagt wat van de leidinggevenden, maar brengt ook een eigen verantwoordelijkheid met zich mee. Voor ons allemaal. Onze medewerkers laten een enorme veerkracht zien en voelen zich verantwoordelijk voor de rol die ze binnen ons bedrijf hebben. Ze onderscheiden zich door een enorme passie voor zowel hun vak als voor ons bedrijf. Die veerkracht en drive willen we behouden en verstevigen waar kan.

2021 wordt een jaar waarin we weer een belangrijke stap zetten in de transitie naar euregionaal grondstoffen- en energiebedrijf. Wilt u meer lezen over ons beleid voor de komende jaren? Download dan het Strategisch Beleidsplan Twence 2020-2023 op www.twence.nl.

Enschede, 18 maart 2021

Dr. G. Marc Kapteijn
algemeen directeur

Verslag van de Raad van Commissarissen

Twence Holding B.V.

Aanbieding

Conform artikel 2.3.11 van de 'Corporate governance Twence Holding B.V.' maakt een verslag van de Raad van Commissarissen (RvC) onderdeel uit van de jaarstukken van de vennootschap. Bijgaand treft u dit verslag van de RvC aan. In dit verslag leggen wij als RvC verantwoording af over de wijze waarop wij betrokken zijn bij de totstandkoming van de strategie en de wijze waarop wij ons toezicht hebben uitgevoerd.

Onderstaand gaan we eerst in op het door de RvC uitgevoerde toezicht (I). Hierbij staan we onder meer stil bij veiligheid, de realisatie van de strategie en de ondernemingsdoelstellingen, de interne beheersing, de financiële verslaglegging en de relatie met de aandeelhouders. Vervolgens beschrijven we het functioneren van de RvC in 2020 (II). Achtereenvolgens gaan we in op samenstelling, rooster van aftreden, zelfevaluatie, RvC-vergaderingen en commissies en onafhankelijkheid. Ten slotte beschrijven we ons advies (III) behorende bij de opgestelde jaarrekening 2020.

I TOEZICHT

Als RvC houden we toezicht op en adviseren we de directie over het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming. Daarbij handelen we in het belang van alle stakeholders in de vennootschap. Voor belangrijke directiebeslissingen is goedkeuring van de raad van commissarissen vereist. Dit is vastgelegd in de statuten. In dit verslag staan we nadrukkelijk stil bij onze eigen verantwoordelijkheid.

Algemeen

De RvC heeft in 2020 vijf keer plenair met de directie vergaderd. Medio 2020 is een directeur Innovatie & Projecten aan de directie toegevoegd, waardoor de directie nu uit vier leden bestaat: algemeen directeur (tevens statutair bestuurder), financieel directeur, directeur Operations en directeur Innovatie & Projecten.

De RvC heeft alle vergaderingen in 2020 in volledige samenstelling gehouden. Een overzicht van het aantal vergaderingen staat beschreven in onderdeel II. Voorafgaand aan iedere directievergadering heeft de RvC een intern overleg zonder aanwezigheid van de directie. Aanvullend aan de directievergaderingen heeft de RvC op 2 oktober 2020 overleg gevoerd in het kader van de zelfevaluatie en op 14 december 2020 vanwege de nieuwe samenstelling en het herverdelen van de taken.

Terugkerende onderwerpen in de RvC-vergaderingen zijn de ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en arbo, financiën, personeel, de markt, operations en innovatie en projecten. Ook de voortgang van de aandeelhoudersgerelateerde werkgroepen wordt tijdens iedere RvC-vergadering besproken. Tijdens de vergadering van 1 oktober 2020 heeft de RvC uitgebreid met de directie gesproken over de realisatie van de strategie en de stand van zaken van alle strategische projecten. Terugkerende rapportages, zoals de kwartaalrapportages (met organisatiebrede informatie, van afvaltarieven tot ziekteverzuim), het jaarverslag en de jaarrekening 2019, het accountantsverslag 2019, de managementletter 2020, de meerjarenbegroting 2021-2025 en het budget 2021 zijn uiteraard ook besproken. In 2020 is door de RvC extra aandacht besteed aan:

- de impact van de coronapandemie op de bedrijfsvoering;
- de veiligheid van de werkomgeving;
- het selectieproces voor een nieuwe onafhankelijke accountant (is PwC gebleven);
- het herstel en het naar voren halen van gepland onderhoud van een defecte turbine voor 2021;
- de herbouw van de C&V-installatie;
- de implementatie van operational excellence;
- de optimalisatie van het onderhoud en risicobeheer;
- de ontwikkelingen in de strategische projecten, met name mestverwaarding, de regionale warmtevoorziening en CO_2-afvang;
- de beoordelingssystematiek van de statutair bestuurder (vastgesteld voor 2021);
- de selectie van een nieuwe commissaris;
- de relatie met de aandeelhouders.

Behalve met de directie heeft de RvC in 2020 twee keer overleg gevoerd met de ondernemingsraad, beide keren in aanwezigheid van de bestuurder. Met de OR is afgesproken dat de RvC vanaf 2021 de tweejaarlijkse Artikel 24-overleggen met de bestuurder bij zal wonen. In deze overleggen wordt een half jaar terug- en vooruitgekeken naar de ontwikkeling van de onderneming. De voordrachtscommissaris is altijd aanwezig bij de Artikel 24-vergaderingen met de ondernemingsraad waarbij per 'toerbeurt' één RvC-lid aansluit. Daarnaast spreekt de voltallige RvC de ondernemingsraad één keer per jaar informeel, zonder aanwezigheid van de bestuurder.

In 2020 heeft de RvC gesprekken gevoerd met een deel van de aandeelhouders. Deze cyclus van gesprekken zet de RvC in 2021 voort. In verband met de coronapandemie hebben de meeste gesprekken digitaal plaatsgevonden. De RvC is ten slotte, via de voorzitter van de technische commissie, vertegenwoordigd in de klankbordgroep majeure investeringen, die in 2020 twee keer heeft vergaderd.

Realisatie strategie en ondernemingsdoelstellingen

De directie heeft in 2020 uitvoering gegeven aan het eerste jaar van het 'Strategisch beleidsplan Twence 2020–2023'. Hierover informeert de directie van Twence in de voorgaande pagina's van dit jaarverslag en in het online publieksjaarverslag 2020: jaarverslag.twence.nl.

Samen met de directie staan we iedere vergadering stil bij de voortgang van de realisatie van de ondernemingsdoelstellingen. 2020 was onder meer door corona, lagere energieprijzen en extra onderhoud een lastig jaar. Desalniettemin zijn de meeste doelstellingen behaald en is een positief resultaat gerealiseerd van € 8,8 miljoen (doelstelling € 14,7 miljoen). Op basis van dit financiële resultaat vindt de afgesproken dividenduitkering plaats.

De onderneming is er in 2020 opnieuw in geslaagd een passend volume brandbaar restafval te contracteren. Dit draagt bij aan de optimale bezetting van de afvalenergiecentrale de komende jaren. We hebben er vertrouwen in dat ook in de verdere toekomst langjarig voldoende brandbaar restafval aangeboden wordt om de installaties optimaal te kunnen benutten en verplichtingen op het gebied van energie- en grondstoffenlevering na te komen.
Inmiddels is de 'Brexit' een feit. Twence heeft hierop ingespeeld door de hoeveelheid afval uit het Verenigd Koninkrijk af te bouwen ten faveure van afval uit Duitsland. Dit past in onze strategie om de positie van Twence in de euregio te versterken. Doordat de rijksoverheid nog steeds geen duidelijkheid heeft gegeven over diverse import belemmerende maatregelen, zijn in 2020 helaas geen concrete vorderingen gemaakt in het gewenste aandeelhouderschap met Münster. De relaties met Münster zijn evenwel nog steeds goed en de intentie om te komen tot toetreding van Münster is bij de direct betrokken partijen onveranderd. De verwerking van afval dat via de communale samenwerking bij Twence komt, verloopt naar wens.

Interne beheersing

De directie bespreekt maandelijks de belangrijkste ontwikkelingen in het primair proces. Dit betreft onder meer het functioneren van de installaties (beschikbaarheid), de uitvoering van het onderhoud, ontwikkeling van tarieven en contractportefeuille, financiële resultaten en ziekteverzuim. Wekelijks bespreekt het directieteam meldingen op het gebied van veiligheid en arbo. Waar nodig wordt uiteraard bijgestuurd. Er vindt maandelijks overleg plaats over actuele zaken tussen de voorzitter van de RvC en de algemeen directeur. De gehele RvC wordt op kwartaalbasis door de directie geïnformeerd. Dit wordt gedaan via een financiële kwartaalrapportage en separate statusrapportages over veiligheid en arbo, onderhoud en operations en ten slotte innovatie en projecten.

In alle rapportages wordt expliciet stil gestaan bij de verschillende risico-aspecten. Daarnaast is er binnen de auditcommissie specifiek aandacht voor het risicobeheer. De auditcommissie beoordeelt de financiële rapportages en investeringsvoorstellen diepgaand, bespreekt deze apart met de directie en rapporteert aan de raad van commissarissen. Tevens wordt de onafhankelijke accountant periodiek uitgenodigd om het accountantsverslag en de managementletter toe te lichten en te bespreken. Het risicobeheer binnen Twence en het 'in control' zijn is dan altijd onderwerp van gesprek.

Naast de auditcommissie zijn uit de RvC een technische commissie en een remuneratiecommissie ingesteld die zich voor de betreffende onderwerpen in de bedrijfsvoering verdiepen. Ten slotte neemt de voorzitter van de technische commissie van de RvC deel aan de bijeenkomsten van de klankbordgroep majeure investeringen. Daardoor is er een goede wisselwerking met de aandeelhouders en hun belangen bij grote investeringen.

Op grond van voorgaande werkwijze kan de RvC adequaat toezicht op de onderneming houden.

Financiële verslaggeving

De jaarrekening 2020 is in de RvC-vergadering van 18 maart 2021 besproken. De onafhankelijke accountant van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (hierna: de accountant) heeft ons een toelichting gegeven. We stellen aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders voor deze jaarrekening ongewijzigd vast te stellen. Als onderdeel van ons toezicht bespreken we met de onafhankelijke accountant de status van de initiatieven die de directie op basis van de aanbevelingen uit het uitgevoerde controleonderzoek van de onafhankelijke accountant heeft genomen. Daarbij hebben we samen vastgesteld dat de directie daar adequaat uitvoering aan heeft gegeven. Elke vergadering legt de directie verantwoording aan ons af over de resultaten tot op dat moment, waarbij afwijkingen op het door ons vastgestelde budget worden toegelicht. We hebben gedurende het jaar vastgesteld dat we voldoende informatie voorgelegd hebben gekregen om dit goed te kunnen beoordelen.

De auditcommissie is in 2020 vier keer bijeengeweest. Tijdens de vergaderingen is naast de gebruikelijke onderwerpen gesproken over de prolongatie van de verzekering van de installaties, de financiering van de nieuwe installatie Composteren & Vergisten, het project warmtelevering Grolsch en de verwachte investering in de projecten mestverwaarding en CO_2-afvang. Samen met de directie is met de onafhankelijke accountant de managementletter behandeld. Hierbij is vastgesteld, dat Twence de benoemde aandachtspunten uit de managementletter van 2019 voortvarend heeft opgepakt en tot een goede oplossing heeft gebracht. We hebben met instemming kennisgenomen hoe de directie de elementen uit de managementletter van 2020 verwacht op te lossen.

Naleving wet- en regelgeving

De onderneming heeft een compliance medewerker in dienst, die de directie rechtstreeks informeert over naleving van wet- en regelgeving. In de statusrapportage houdt de directie ons elke vergadering over dit onderwerp op de hoogte. Hierbij hebben we vastgesteld dat wet- en regelgeving ook in 2020 op een correcte manier is nageleefd. Over de wijze van toezicht op naleving van de milieuregelgeving hebben Twence en de provincie Overijssel sinds 2010 een convenant afgesloten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het zogenaamde systeemgericht toezicht. Dit toezicht bestaat deels uit controle van het Twence interne borgingssysteem voor de naleving van vergunningsvoorschriften en deels uit realitychecks in de praktijk. Dit convenant is in 2020 geactualiseerd en uitgebreid met de Omgevingsdienst Twente.

Verhouding met aandeelhouders

Onder leiding van twee onafhankelijke procesbegeleiders is medio 2020 een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om tegemoet te komen aan de wens van enkele aandeelhouders om een deel van hun aandelenpakket over te dragen. Hierover zijn inmiddels meerdere gesprekken gevoerd en zowel vanuit de aandeelhouders als vanuit de onderneming wordt ruimte geboden om oplossingsrichtingen te verkennen. In het verlengde van dit proces is in de aandeelhoudersvergadering van december 2020 door de directie stil gestaan bij de governance van Twence en de positie van en rolverdeling tussen de vennootschap en de aandeelhouders.

De RvC is in het najaar van 2020 gestart met een gespreksronde met de aandeelhouders om de gang van zaken in algemene zin te kunnen bespreken. Deze gesprekken worden zowel door de aandeelhouders als de RvC als positief ervaren en dragen bij aan het verder versterken van de onderlinge relatie. Daarnaast is tijdens de beide aandeelhoudersvergaderingen door directie en RvC nadrukkelijk stilgestaan bij voorgenomen strategische projecten, de strategische en bedrijfseconomische effecten en de invloed daarvan op de aandeelhouders. De resultaten die Twence op het gebied van duurzaamheid realiseert mogen door de aandeelhouders worden meegeteld bij het bepalen van hun duurzaamheidsdoelstellingen, die gebaseerd zijn op nationale en internationale afspraken.

Relevante aspecten MVO

De afgelopen jaren is het contact met omwonenden en met natuur- en milieuorganisaties voortgezet. Met de natuur- en milieuorganisaties worden nieuwe ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en het beperken van emissies besproken. Met omwonenden van de Boeldershoek zijn afspraken gemaakt over de afwerking en aankleding van de stortwallen, zodat deze zo goed mogelijk geïntegreerd worden in het landschappelijk beeld. Verder worden bij de ontwikkeling van zonneparken participatiemogelijkheden aangeboden door aansluiting te zoeken bij participerende lokale energiecoöperaties of zonnepanelendelen.nl. In 2020 zijn mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ingezet voor betaalde werkzaamheden in de operatie. Tot slot zijn we enthousiast over de wijze waarop Twence zich blijvend inspant om de jeugd, met specifieke aandacht voor meisjes, te interesseren voor een toekomst in de techniek. Twence werkt daarbij samen met het techniekonderwijs in de regio.

Samenvatting remuneratierapport

De aandelen van Twence Holding B.V. zijn in handen van (gemeentelijke) overheden. Het bezoldigingsbeleid is gebaseerd op landelijke richtlijnen. Er zijn in 2020 geen bijzondere uitkeringen aan medewerkers van de onderneming gedaan die van deze richtlijnen of de cao afwijken. De onderneming kent één statutair directeur. Om deze reden is de bezoldiging niet opgenomen in de financiële verslaglegging. Het salarispakket is in lijn met voorgaande jaren. In 2020 is de beoordelingssystematiek van de bestuurder geactualiseerd. Per 2021 treedt deze in werking.

II RAAD VAN COMMISSARISSEN

Samenstelling raad van commissarissen

De RvC van Twence Holding B.V. bestaat statutair uit vijf leden. De raad was in 2020 als volgt samengesteld, peildatum 1 januari 2020:

Mutaties in verslagjaar 2020:

- De heer J.A. Casteleijn is op 3 december 2020 afgetreden als lid en daarmee ook als voorzitter van de RvC.
- De heer M. Wildschut is op 3 december 2020 door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd als lid van de RvC.

In verband met het aftreden van de heer Casteleijn en de benoeming van de heer Wildschut heeft de RvC op 14 december 2020 een nieuwe voorzitter benoemd en zijn enkele taken binnen de RvC herverdeeld:

- De heer Van den Brink is benoemd tot voorzitter van de RvC en lid van de technische commissie.
- De heer Wildschut is benoemd tot voorzitter van de technische commissie en lid van de klankbordgroep majeure investeringen.
- Mevrouw Zwueste (voorzitter) en mevrouw Van Oldeniel (lid) vormen de remuneratie- en de selectie en benoemingscommissie.

De heer ir.
W. (Wim) van den Brink

Mevrouw mr.
H.G.M. (Ineke) van Oldeniel

Mevrouw drs.
H.A. (Helga) Scholtz RA

Mevrouw
J.P. (Joanne) Zwueste

De heer
M. (Marcel) Wildschut

Naam	m/v	Leeftijd	Nationaliteit	Hoofd-functie	Nevenfunctie
Ir. J.A. Casteleijn Geb. 02-10-1949	m	70	NL	Voorzitter RvC	Lid technische commissie, lid remuneratiecommissie.
Ir. W. van den Brink Geb. 25-06-1963	m	56	NL	Lid RvC	Lid technische commissie, lid Klankbordgroep majeure investeringen, voorzitter selectie- en benoemingscommissie.
Drs. H.A. Scholtz RA Geb. 21-01-1971	v	48	NL	Lid RvC	Voorzitter auditcommissie, lid selectie- en benoemingscommissie.
Mr. H.G.M. van Oldeniel Geb. 27-02-1958	v	61	NL	Lid RvC	Plaatsvervangend voorzitter, lid auditcommissie.
J.P. Zwueste Geb. 28-11-1959	v	60	NL	Lid RvC	Voorzitter remuneratiecommissie, lid selectie- en benoemingscommissie.

De commissarissen ontvangen een, door de Algemene vergadering van Aandeelhouders vastgestelde, vaste vergoeding onafhankelijk van de resultaten van de onderneming. Zij houden geen aandelen in de vennootschap. In de raad van commissarissen hebben geen voormalige bestuurders van de vennootschap zitting. Een kort curriculum van de individuele leden van de raad, evenals informatie over eventuele andere commissariaten en nevenwerkzaamheden, is terug te vinden op onze corporate website: www.twence.nl.

Rooster van aftreden

Op basis van de samenstelling per 3 december 2020 is het rooster van aftreden als volgt:

Naam	Datum eerste benoeming	Herbenoeming mogelijk	Jaar van aftreden
Ir. W. van den Brink Geb. 25-06-1963	2017 (december)	2021	2025
Drs. H.A. Scholtz RA Geb. 21-01-1971	2018 (december)	2022	2026
Mr. H.G.M. van Oldeniel Geb. 27-02-1958	2019 (april)	2023	2027
J.P. Zwueste Geb. 28-11-1959	2019 (december)	2023	2027
M. Wildschut Geb. 4-11-1966	2020 (december)	2024	2028

Vergaderingen RvC en commissies

De RvC kent een audit-, technische, remuneratie- en een selectie- en benoemingscommissie. Onderstaand is per gremium weergegeven hoeveel vergaderingen in 2020 zijn belegd[1] en welke onderwerpen zijn besproken. Een inhoudelijke toelichting staat onder onderdeel I van dit verslag.

Gremium	Aantal vergaderingen	Selectie van besproken onderwerpen
RvC	7	Alle hieronder weergegeven onderwerpen zoals besproken in de commissies zijn behandeld in de vergaderingen van de RvC.
Auditcommissie	4	Kwartaalcijfers, jaarrekening, verzekeringsaangelegenheden, risico's, voorgenomen investeringen, meerjarenbegroting en budget en managementletter onafhankelijke accountant.
Technische commissie	4	Veiligheid, incidenten, de staat van de installaties, onderhoudsconcepten, verlengde levensduur, risico's, de meerwaarde van inbreng van externe expertise, financiële en technische aspecten van nieuwe projecten en de voortgang van lopende projecten.
Remuneratiecommissie	2	Voortgang van afgesproken doelstellingen, bezoldiging van de directeur, functioneren directeur en algemene personeelszaken.
Selectie- en benoemingscommissie	Diverse overlegmomenten ten behoeve van het voorbereiden en uitvoeren van het selectie- en benoemingsproces in het kader van de benoeming van de heer Wildschut.	

[1] In verband met de corona-pandemie zijn nagenoeg alle vergaderingen in 2020 digitaal georganiseerd.

Zelfevaluatie

Op 2 oktober 2020 heeft de RvC onder begeleiding van een externe adviseur haar functioneren geëvalueerd. Ter voorbereiding op de evaluatie zijn op individuele basis gesprekken gevoerd met de RvC-leden, de bestuurder en de secretaris en hebben de RvC-leden een vragenlijst ingevuld. Op basis van de uitkomsten van de gesprekken en de vragenlijst heeft de RvC een aantal aandachtspunten benoemd, die ook worden opgepakt. De zelfevaluatie van de RvC is door de remuneratiecommissie tevens gedeeld met de bestuurder. De RvC heeft vastgesteld dat de gevraagde competenties aanwezig zijn en dat wordt voldaan aan de gewenste verhouding man-vrouw.

Corporate governance en onafhankelijkheid

De RvC handelt conform de in 2017 geactualiseerde 'Corporate governance Twence Holding B.V.' (hierna: corporate governance). Er zijn geen bijzonderheden te melden waarbij van de corporate governance is afgeweken.

De samenstelling van de RvC voldoet aan de eisen van onafhankelijkheid zoals gesteld in 2.1.7 tot en met 2.19 van de corporate governance. De corporate governance is via de website van Twence in te zien: www.twence.nl.

Externe auditor

Sinds 1 januari 2013 voert PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. als onafhankelijke accountant de controles bij Twence uit. We hebben voor de vaststelling van de jaarrekening 2020 buiten de aanwezigheid van de directie overleg gevoerd met de onafhankelijke accountant. Hierbij is gebleken dat de onafhankelijke accountant geen belangrijke bevindingen heeft geconstateerd ten aanzien van de interne beheersing, voor zover getoetst in het kader van de controle van de jaarrekening.

III ADVIES

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 23 van de statuten leggen wij u hierbij de door ons vastgestelde jaarrekening over 2020 ter goedkeuring voor. Ook is het verslag van de directie over 2020 bijgevoegd. PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. te Zwolle heeft de jaarrekening gecontroleerd. De controleverklaring is opgenomen achter in dit verslag. De winst na belasting van de vennootschap over het jaar 2020 bedraagt € 8,8 miljoen. Wij adviseren de algemene vergadering van aandeelhouders de jaarrekening over 2020 vast te stellen en:

- conform het bepaalde in artikel 24 van de statuten de directie voor het door haar gevoerde bestuur en de raad van commissarissen voor het door hem uitgeoefende toezicht te dechargeren;
- met toepassing van artikel 25 van de statuten de winst over 2020 te bestemmen op de wijze als is aangegeven in het in de jaarrekening opgenomen winstverdelingsvoorstel.

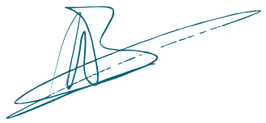
Tot slot

Als RvC kijken we door de coronapandemie terug op een bewogen jaar. Ondanks diverse uitdagingen is in 2020 niet alleen een acceptabel financieel resultaat behaald, maar is ook een goede basis gelegd voor de uitvoering van verschillende projecten in 2021 en verdere jaren. In het verslag van de directie heeft u dit al kunnen lezen.

Diverse strategische projecten kunnen worden uitgevoerd of liggen op koers richting realisatie. Hiermee kan Twence zich verder ontwikkelen als zelfstandig euregionaal grondstoffen- en energiebedrijf. Dit doet Twence in nadrukkelijke samenwerking met verschillende partners en uiteraard de aandeelhouders. Vanuit een solide financiële basis kan Twence daarmee ook in de komende jaren blijven bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen van de aandeelhouders en de positieve en duurzame ontwikkeling van de Twentse economie en de daaraan verbonden werkgelegenheid.

Als Raad van Commissarissen zijn wij de directie, het middenkader en vooral alle medewerkers van Twence zeer erkentelijk voor hun inzet in het afgelopen jaar. Hun inzet maakt dat Twence een 'speler' met toegevoegde waarde is en blijft in de transitie naar een duurzame regio.

Enschede, 18 maart 2021

Ir. W. van den Brink
voorzitter

Jaarrekening 2020

Twence Holding B.V.

Jeffrey Martinec van Twence: CO2 afvangen en hernieuwbare grondstoffen maken.

Twence Holding B.V.

Geconsolideerde balans per 31 december 2020

(voor resultaatbestemming)

Bedragen in duizenden euro's

	Ref.	31-12-20		31-12-19	
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	1	**2.756**		3.688	
Materiële vaste activa	2	**238.430**		247.646	
Som der vaste activa			**241.186**		251.334
Vlottende activa					
Vorderingen	3	**24.194**		23.674	
Liquide middelen	4	**9.812**		11.466	
Som der vlottende activa			**34.006**		35.140
			275.192		286.474
Groepsvermogen	5		**142.825**		140.078 *
Voorzieningen	6		**43.727**		37.310 *
Langlopende schulden	7		**36.978**		55.596
Kortlopende schulden	8		**51.662**		53.490 *
			275.192		286.474

* Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Twence Holding B.V.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2020

Bedragen in duizenden euro's

	Ref.	2020		2019	
Netto-omzet		**115.184**		116.784	
Overige opbrengsten		**10.698**		4.755	
Som der bedrijfsopbrengsten	10		**125.882**		121.539
Kosten van grond- en reststoffen	11	**-11.127**		-12.274	
Lonen en salarissen		**-16.474**		-15.221	
Sociale lasten		**-2.358**		-2.329	
Pensioenlasten		**-2.585**		-2.347	
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	1	**-932**		-904	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	12	**-29.635**		-27.264	
Overige bedrijfskosten	13	**-46.337**		-40.207	
Som der bedrijfslasten			**-109.448**		-100.546
Bedrijfsresultaat			**16.434**		20.993
Rentebaten		**-**		-	
Rentelasten en soortgelijke kosten	14	**-3.918**		-4.819	
			-3.918		-4.819
Resultaat voor belastingen			**12.516**		16.174
Belastingen	15		**-3.731**		-4.328
Resultaat na belastingen			**8.785**		11.846

Twence Holding B.V.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020

Bedragen in duizenden euro's

	Ref.	2020		2019	
Bedrijfsresultaat		**16.434**		20.993	
Betaalde interest	14	**-3.918**		-4.819	
Betaalde winstbelasting	15	**-8.691**		-173	
Afschrijvingen immat. vaste activa	1	**932**		904	
Afschrijvingen mat. vaste activa	12	**29.663**		27.264	
Mutatie eigen vermogen		**-**		2.732 *	
Mutatie voorzieningen		**5.538**		-2.621 *	
Mutatie in werkkapitaal:					
▪ Vorderingen		**1.591**		-8.397	
▪ Kortlopende schulden		**6.150**		-5.249 *	
Kasstroom uit operationele activiteiten			**47.699**		30.634
Investeringen in:					
▪ Materiële vaste activa	2	**-20.447**		-13.712	
▪ Financiële vaste activa		**-**		21	
Kasstroom uit investerings-activiteiten			**-20.447**		-13.691
Aflossing langlopende schulden	7	**-22.868**		-23.141	
Betaald dividend		**-6.038**		-7.245	
Kasstroom uit financierings-activiteiten			**-28.906**		-30.386
Mutatie liquide middelen	4		**-1.654**		-13.443

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

	2020	2019
Stand per 1 januari	**11.466**	24.909
Mutatie boekjaar	**-1.654**	-13.443
Stand per 31 december	**9.812**	11.466

* Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

Algemene toelichting

Activiteiten

Het beheren en exploiteren van milieuvoorzieningen en het verlenen van diensten op het gebied van milieubeheersing in het algemeen en het bewerken en verwerken van huishoudelijk afval en bedrijfsafval in het bijzonder, alsmede de productie van energie en grondstoffen.

Continuïteit en de implicaties van het coronavirus

In 2020 worden we geconfronteerd met de gevolgen van het coronavirus. De landelijke maatregelen volgen elkaar in rap tempo op, gevoed door meer kennis over de gedragingen van het virus. Een kort overzicht:

- Maart 2020: Het kabinet maakt de eerste algemene maatregelen bekend om het coronavirus te bestrijden. Nederland gaat in een gedeeltelijke lockdown.
- April 2020: Deze maand staat in het teken van volhouden. Na deze maand worden de maatregelen versoepeld.
- 1 juni 2020: Mensen met klachten kunnen zich vanaf nu laten testen. Er worden nieuwe maatregelen afgekondigd om het aantal contactmomenten terug te dringen. Zoveel mogelijk thuis werken blijft het advies.
- Oktober 2020: We gaan weer terug naar een gedeeltelijke lockdown. Het is van belang dat we als samenleving grip houden op het virus, want het risico om besmet te raken blijft hoog. Het volhouden van de maatregelen is cruciaal, dus we blijven zoveel mogelijk thuis en testen bij klachten. De verscherping van de maatregelen heeft helaas ook impact op ons welzijn en de economie. Het is wel een noodzakelijke stap richting een samenleving die zich zo goed mogelijk aanpast aan het virus.

Impact van het coronavirus op Twence

De ontwikkelingen rondom het virus hebben impact op onze organisatie. We volgen deze ontwikkelingen op de voet en stellen in het voorjaar van 2020 een coronateam in. Dit team zorgt voor een vertaling van de landelijke maatregelen naar onze eigen bedrijfsvoering. Wekelijks beoordelen we als directie of de genomen maatregelen voldoende zijn of dat we moeten bijstellen. Dit brengt natuurlijk onzekerheden met zich mee en raakt direct onze medewerkers. Om het thuiswerken zo prettig en verantwoord mogelijk te laten verlopen, stimuleren en faciliteren wij dat op passende wijze. Op de bedrijfslocatie zelf nemen we maatregelen om de veiligheid van onze medewerkers zo goed mogelijk borgen, zowel tijdens de reguliere bedrijfsvoering als tijdens de onderhoudsstops. Zo proberen wij op een verantwoorde manier onze cruciale taak voor de samenleving te blijven volbrengen.

Continuïteit niet in het geding

De jaarrekening is opgesteld op basis van een continuïteitsveronderstelling. De directie blijft van mening dat er geen materiële onzekerheid is over de continuïteit van Twence. Onze activiteiten en diensten rond het verwerken van onze inkomende stromen zijn door de Rijksoverheid immers aangemerkt als cruciale en vitale activiteiten voor de samenleving. Dat maakt dat onze continuïteit grotendeels is geborgd. Onze belangrijkste omzetstromen vormen afval en energie. Wij zagen dat de aanvoer van bedrijfsafval het afgelopen jaar daalde, maar hiertegenover stond een stijging van het aanbod van huishoudelijk afval en gft-afval. Ook de bedrijfsvoering hebben we ongestoord kunnen voortzetten: enerzijds omdat er voldoende aanvoer was en anderzijds omdat we intern maatregelen hebben genomen om de bedrijfsvoering te continueren. Wel zijn de marktprijzen voor energie en metalen in 2020 gedaald vanwege overaanbod. De effecten daarvan zijn deels beperkt, omdat wij de door ons te produceren elektriciteit in 2020 vooruit verkocht hebben tegen vooraf vastgezette prijzen. Gelet op het debiteurenprofiel zijn we niet geconfronteerd geweest met oninbare vorderingen.

Vooruitzichten en continuïteitsbeginsel

We verwachten dat de voor 2021 geplande doelen gerealiseerd worden ondanks de huidige maatregelen. Tevens beschikken we over een forse vrije kasstroom. In combinatie met de ongebruikte kredietfaciliteit is onze continuïteit hierdoor gewaarborgd. Tot slot verwachten we ook voor 2021 geen beroep te doen op het pakket aan nood- en compensatiemaatregelen dat de Rijksoverheid heeft toegezegd. De directie heeft om bovenstaande redenen de jaarrekening dan ook opgemaakt op basis van het continuïteitsbeginsel.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Twence Holding B.V. is feitelijk gevestigd op Boldershoekweg 51, 7554 RT Hengelo, statutair gevestigd te Enschede. Twence Holding B.V. is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 08090697.

Relatie met moedermaatschappij

Twence Holding B.V. te Hengelo is een besloten vennootschap waarvan de geplaatste aandelen voor 85% in het bezit zijn van de Twentse gemeenten en 15% is ingekocht door Twence Holding B.V. (cumulatief preferente aandelen). Twence Holding B.V. te Hengelo staat aan het hoofd van de Twence-groep.

Consolidatie
In de consolidatie nemen we de financiële gegevens van Twence Holding B.V. op, samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Twence Holding B.V. direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen, doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij houden we tevens rekening met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op de balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen, betrekken we voor 100% in de consolidatie. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat staat afzonderlijk vermeld.

Wanneer er sprake is van een belang in een joint venture, dan wordt het desbetreffende belang proportioneel geconsolideerd. Van een joint venture is sprake, als de zeggenschap door de deelnemers vanwege een overeenkomst tot samenwerking gezamenlijk wordt uitgeoefend.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen elimineren we, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties elimineren we ook, tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

Aangezien de winst- en verliesrekening over 2020 van Twence Holding B.V. in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, volstaan we in de enkelvoudige jaarrekening met een weergave van een beknopte winst- en verliesrekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

De in de consolidatie begrepen vennootschappen zijn:
- Avi-Twente B.V., Enschede (100%)
- Twence Bioconversie B.V., Enschede (100%)
- Twence B.V., Enschede (100%)
- Twence Duurzaam B.V., Enschede (100%)
- Twence Zon B.V., Enschede (100%)
- Empyro B.V., Enschede (100%)

Verbonden partijen
Als verbonden partij merken we alle rechtspersonen aan waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, merken we aan als verbonden partij. Tot slot zijn de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Twence Holding B.V., aandeelhouders en nauwe verwanten aangemerkt als verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen lichten we toe voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. In de toelichting vermelden we de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het kortlopend bankkrediet. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen tonen we afzonderlijk in het kasstroomoverzicht. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht.

Schattingen
Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van Twence zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als dat voor het geven van het in art. 2:362.1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, hebben we de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten. De belangrijkste gebieden waar de waardering van de desbetreffende posten in sterke mate wordt beïnvloed door gehanteerde vooronderstellingen, aannames en schattingen zijn de levensduur van materiële vaste activa en de inschatting van de voorzieningen Eindafdekking en Nazorg. Voor de volgende schattingen is er sprake van een schattingswijziging: de reserveonderdelen voor onze installaties (zie 'Materiële vaste activa' onder de algemene grondslagen en de toelichting bij 12. Afschrijvingen op materiële vaste activa) en de voorziening eindafdekking en nazorg (zie toelichting bij 6. Voorzieningen). We verwijzen naar de betreffende toelichtingen waar de specifieke schattingen zijn omschreven.

Algemene grondslagen

We hebben de geconsolideerde jaarrekening opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen waarderen we in het algemeen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Als er geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties verwijzen we naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar met uitzondering van de onderstaande stelselwijziging.

Stelselwijziging
Met ingang van boekjaar 2020 is het niet langer toegestaan om voorzieningen op basis van nominale waarde te waarderen als de tijdswaarde van geld materieel is. Als de tijdswaarde van geld materieel is, is waardering tegen de contante waarde van de voorziening verplicht. De oprenting van de voorziening verwerken we als interestlast. Deze stelselwijziging is retrospectief verwerkt in deze jaarrekening. De impact op het eigen vermogen per 31 december 2019 is € 2.049.000. De impact op het resultaat over 2020 is € 102.000. Het effect voor de komende jaren zal bestaan uit de kosten voor oprenting die naar schatting € 100.000 per jaar zijn.

Vreemde valuta
De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen waarderen we met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Twence.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta rekenen we om in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening. Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in vreemde valuta rekenen we om tegen de wisselkoers op transactiedatum.

Operationele leasing
Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan, waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing verwerken we, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa
Kosten van immateriële vaste activa anders dan intern gegenereerde activa, waaronder octrooien en licenties, waarderen we tegen de verkrijgingsprijs en schrijven we lineair af over de verwachte toekomstige gebruiksduur in 5 jaar.

Materiële vaste activa
Bedrijfsgebouwen en -terreinen waarderen we tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen schrijven we niet af. We houden rekening met de bijzondere waardeverminderingen die op de balansdatum worden verwacht.

Overige vaste activa waarderen we tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en uit kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

Onder de materiële vaste activa nemen we tevens reserveonderdelen van de installaties op. De onderdelen waarderen we tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van een voorziening voor ouderdom. Als gevolg van nieuwe extern verkregen inzichten, heeft met ingang van 1 januari 2020 een schattingswijziging plaatsgevonden voor de opbouw van de voorziening voor ouderdom. Het volledig voorzien van onderdelen bij een ouderdom groter dan 10 jaar is gewijzigd in een geleidelijke opbouw bij een ouderdom groter dan 5 jaar tot volledige opbouw bij een ouderdom groter dan 10 jaar. Voor een nadere toelichting van de kwantitatieve

effecten verwijzen wij naar de toelichting op de 'Overige bedrijfskosten'. Op reserveonderdelen schrijven we niet af.

Subsidies op investeringen brengen we in mindering op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

We hanteren de volgende afschrijvingspercentages:
- Bedrijfsgebouwen en –terreinen: 0,00% – 10,00% (tussen 0 en 10 jaar).
- Machines en installaties: 5,00% – 50,00% (tussen 2 en 20 jaar).
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 5,00% – 20,00% (tussen 5 en 20 jaar).

De kosten van groot onderhoud betrekken we in de boekwaarde van het actief en vormen onderdeel van de kostprijs van het actief ('componentenbenadering'). Het vervangen actief verantwoorden we ineens ten laste van de afschrijvingskosten. De kosten van groot onderhoud merken we aan als een belangrijk bestanddeel van een materieel vast actief, en schrijven we daarom afzonderlijk af.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, waarderen we volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, gaan we ervan uit dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde berekenen we volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

Als de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarderen we deze op nihil. Indien en voor zover Twence Holding B.V. in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, treffen we hiervoor een voorziening.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering passen we de grondslagen toe die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij de eerste waardering.

Als resultaat verantwoorden we het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, waarderen we tegen verkrijgingsprijs. Als er sprake is van een bijzondere waardevermindering, vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst- en verliesrekening.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen waarderen we initieel tegen reële waarde. Vervolgens waarderen we deze leningen tegen de geamortiseerde kostprijs.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, stellen we de realiseerbare waarde van het actief vast. Als het niet mogelijk is om de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, dan bepalen we de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingsverlies verwerken we direct als last in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde ontlenen we in eerste instantie aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, bepalen we de opbrengstwaarde via de actieve markt, waarbij normaal gesproken de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde maken we een inschatting van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid. Vervolgens maken we deze kasstromen contant via een gehanteerde disconteringsvoet.

Als we vaststellen dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord was niet meer bestaat of is afgenomen, dan stellen we de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn als er geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de vennootschap op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst- en verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs bepalen we de omvang van de bijzondere waardevermindering als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument.
Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, moeten we terugnemen als de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname beperken we tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies verwerken we in de winst- en verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen waarderen we bij de eerste verwerking tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Na de eerste verwerking waarderen we vorderingen tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid brengen we in mindering op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen waarderen we tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, presenteren we onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten brengen we in mindering op het eigen vermogen.

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, presenteren we onder schulden. Rente, borgstellingsgarantieprovisie en baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten verantwoorden we in de winst- en verliesrekening als kosten of opbrengsten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen waarderen we tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. We waarderen de voorzieningen tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij de tijdswaarde van geld niet materieel is. Als de tijdswaarde van geld niet materieel is, verantwoorden we de voorziening tegen nominale waarde.
De voorziening jubilea nemen we op tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening houden we onder meer rekening met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad -0,31% (2019: 0,12%) als disconteringsvoet gehanteerd. Bij het contant maken van de voorziening nazorg is een disconteringsvoet van 2,20% (2019: nihil) gehanteerd.
De overige voorzieningen waarderen we tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Latente belastingverplichtingen nemen we op voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die we in deze jaarrekening volgen anderzijds. De berekening van de latente belastingverplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

We nemen uitsluitend een latente belastingvordering op voor zover het waarschijnlijk is, dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die we voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen aanwenden. Latente belastingvorderingen worden per verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat we het daarmee samenhangende belastingvoordeel zullen realiseren.

Belastinglatenties waarderen we op nominale waarde.

Pensioenen

Op grond van Richtlijn 271.3 Personeelsbeloningen - Pensioenen heeft Twence Holding B.V. geen pensioenvoorziening opgenomen in de jaarrekening. Dit aangezien we geen verplichting hebben tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds (ABP). De premies verantwoorden we als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies nemen we op als overlopende activa als dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies nemen we als verplichting op de balans op.

Schulden

Schulden waarderen we bij de eerste verwerking tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden nemen we in de waardering bij de eerste verwerking op. Schulden na de eerste verwerking waarderen we tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen
We bepalen het resultaat als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties verantwoorden we in het jaar waarin deze zijn gerealiseerd.

Netto-omzet
Omzet verantwoorden we als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en dat we deze voordelen als betrouwbaar schatten. Onder netto-omzet verstaan we de opbrengst uit levering van goederen/energie onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen. Omzet afval verantwoorden we op het moment van verbranding of verwerking, omzet energie en omzet grondstoffen op het moment van levering. Ontvangsten met betrekking tot nog niet verbrand of verwerkt afval presenteren we als afzetrisico onder de kortlopende schulden.

Opbrengstverantwoording van goederen/energie
Opbrengsten uit de inname van goederen, alsmede de opbrengsten uit verkoop van energie en grondstoffen, nemen we op in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van handels- en volumekortingen.

Koersverschillen
Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten verwerken we in de winst- en verliesrekening in de periode dat deze zich voordoen.

Overheidssubsidies
We verantwoorden exploitatiesubsidies als bate in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten verantwoorden we als het waarschijnlijk is dat we deze ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa brengen we in mindering op het desbetreffende actief en verwerken we als onderdeel van de afschrijvingen in de winst- en verliesrekening.

Kosten van grond- en reststoffen
Hieronder verstaan we de kosten voor het afzetten van stoffen die resteren na verwerking, alsmede de kosten voor inname van inputstromen. De kosten verantwoorden we in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Overige bedrijfskosten
De kosten verantwoorden we in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten verwerken we op grond van de arbeidsvoorwaarden in de winst- en verliesrekening voor zover deze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen
De over het verslagjaar verschuldigde premie verantwoorden we als last. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.
De pensioenregeling is ondergebracht bij ABP en betreft een middelloonregeling met indexatie. De dekkingsgraad op 31 december 2020 was 93,2% (ultimo 2019: 97,8%).
Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van extra bijdragen als gevolg van een lage dekkingsgraad van het pensioenfonds.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa
Immateriële vaste activa en materiële vaste activa schrijven we vanaf het moment van ingebruikneming af over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en reserveonderdelen schrijven we niet af.

Als een schattingswijziging van de toekomstige gebruiksduur plaatsvindt, dan passen we de toekomstige afschrijvingen aan.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten
Rentebaten en rentelasten verwerken we tijdsevenredig, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten houden we rekening met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Rentelasten activeren we gedurende de periode van vervaardiging van een actief, als het een aanmerkelijke hoeveelheid tijd vergt om het actief gebruiks- of verkoopklaar te maken. De te activeren rente berekenen we op basis van de verschuldigde rente over specifiek voor de vervaardiging opgenomen leningen en op basis van de gewogen rentevoet van leningen die niet specifiek aan de vervaardiging van het actief zijn toe te rekenen, in verhouding tot de uitgaven en periode van vervaardiging.

Belastingen
De belasting over het resultaat berekenen we over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Ook houden we rekening met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

De belastinglast berekenen we voor de fiscale eenheid als geheel en verwerken we in de jaarrekening van het hoofd van de fiscale eenheid.

Resultaat deelnemingen
Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Twence Holding B.V. wordt toegerekend.

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen in duizenden euro's

	Licenties
Stand per 01-01-20	
▪ Aanschafwaarde	**4.592**
▪ Cumulatieve afschrijvingen	**-904**
Boekwaarde	**3.688**
Mutaties:	
▪ Afschrijvingen	**-932**
Saldo	**-932**
Stand per 31-12-20	
▪ Aanschafwaarde	**4.592**
▪ Cumulatieve afschrijvingen	**-1.836**
Boekwaarde	**2.756**

Dit betreft de activering van de verworven licenties uit hoofde van de overname van Empyro B.V. in 2018. De licenties schrijven we over een looptijd van 5 jaar lineair af naar nihil.

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen in duizenden euro's

	Bedrijfs-gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs-middelen	In aanbouw	Totaal
Stand per 01-01-20					
▪ Aanschafwaarde	**176.930**	**455.681**	**60.608**	**3.003**	**696.222**
▪ Cumulatieve afschrijvingen	**-84.729**	**-322.538**	**-41.309**	**-**	**-448.576**
Boekwaarde	**92.201**	**133.143**	**19.299**	**3.003**	**247.646**
Mutaties door aanschaf-fingen/afstotingen:					
▪ Investeringen	**1.114**	**15.239**	**528**	**3.566**	**20.447**
▪ Overboeking	**-**	**1.050**	**63**	**-1.113**	**-**
▪ Waardevermindering	**-**	**-2.063**	**-**	**-**	**-2.063**
▪ Desinvesteringen	**-590**	**-5.432**	**-275**	**-**	**-6.297**
▪ Afschrijvingen op desinvesteringen	**412**	**4.183**	**275**	**-**	**4.870**
Saldo	**936**	**12.977**	**591**	**2.453**	**16.957**
Mutaties door afschrijvingen:					
▪ Afschrijvingen	**-6.197**	**-17.366**	**-2.610**	**-**	**-26.173**
Stand per 31-12-20					
▪ Aanschafwaarde	**177.454**	**466.538**	**60.924**	**5.456**	**710.372**
▪ Cumulatieve waarde-verminderingen en afschrijvingen	**-90.514**	**-337.784**	**-43.644**	**-**	**-471.942**
Boekwaarde	**86.940**	**128.754**	**17.280**	**5.456**	**238.430**

De kosten van groot onderhoud betrekken we in de boekwaarde van het actief en vormen onderdeel van de kostprijs van het actief ('componentenbenadering'). Het vervangen actief verantwoorden we ineens ten laste van de afschrijvingskosten. De kosten van groot onderhoud merken we aan als een belangrijk bestanddeel van een materieel vast actief, en schrijven we daarom afzonderlijk af.

Geactiveerde rentelasten: nihil (2019: nihil).

De bedrijfsgebouwen en –terreinen en machines en installaties dienen als zekerheid voor de leningen zoals die door de BNG en ING zijn verstrekt.

3. Vorderingen

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Vorderingen op handelsdebiteuren	**10.714**	12.932
Vorderingen op participanten	**2.177**	-
Te factureren omzet grondstoffen	**798**	494
Te factureren omzet energie	**300**	286
Te vorderen SDE	**4.824**	7.772
Vooruitbetaalde assurantiepremie	**1.640**	1.070
Te vorderen overige belastingen en premies sociale verzekeringen	**2.773**	2
Vooruitbetaalde bedragen deelneming Empyro B.V.	**-**	475
Overige vorderingen	**968**	643
	24.194	23.674

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar en zijn onder aftrek van voorzieningen weergegeven. Gedurende het jaar hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden in de voorziening voor dubieuze debiteuren. De omvang op 31 december 2020 bedraagt nihil (2019: nihil).

Te vorderen overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Omzetbelasting	**320**	2
Vennootschapsbelasting	**2.111**	-
Afvalstoffenbelasting	**342**	-
	2.773	2

4. Liquide middelen

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Kasmiddelen	**2**	2
Tegoeden op banken	**9.810**	11.464
	9.812	11.466

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking (2019: € 11.460.000). Het niet-vrije deel in 2019 betreft een bouwdepot dat vrijvalt met de voortgang van de ombouw van de biomassa-energiecentrale.

5. Groepsvermogen

Het eigen vermogen lichten we in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toe.

6. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen in duizenden euro's

	Eind-afdekking	Garantie-verplich-tingen	Jubilea	Reorga-nisatie	Loon-doorbetaling bij ziekte	Latente belasting-veplichtingen	Totaal
Stand per 01-01-20	**31.658 ***	**525**	**332**	**-**	**-**	**4.795**	**37.310**
Mutaties:							
▪ Toevoegingen ten laste van het resultaat	**5.779**	**-**	**55**	**85**	**26**	**879**	**6.824**
▪ Onttrekkingen	**-40**	**-367**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-407**
Stand per 31-12-20	**37.397**	**158**	**387**	**85**	**26**	**5.674**	**43.727**

* Het effect van de stelselwijziging op de stand per 1 januari 2020 bedraagt € 2.732.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Van het totaalbedrag van de voorzieningen op 31 december 2020 heeft een bedrag van € 1.696.000 een kortlopend karakter (2019: € 1.850.000 waarvan € 529.000 als zodoende gepresenteerd onder de kortlopende schulden). Naar verwachting wikkelen we een bedrag van € 37.197.000 (2019: € 31.458.000) na meer dan 5 jaar af.

Voorziening eindafdekking en nazorg

Deze voorziening is gevormd voor toekomstige eindafdekking van de twee in exploitatie zijnde stortlocaties Boeldershoek en Elhorst-Vloedbelt en van de twee voormalige stortlocaties 't Rikkerink en Vasse. Ook is de voorziening gevormd ter financiering van nazorg van de stortplaatsen Boeldershoek en Elhorst-Vloedbelt.

De toekomstige eindafdekking bestaat uit het afdichten van de stortlobben en waar nodig het vervangen van afdichtingen. De voorziening is gebaseerd op huidige technieken en het verkregen uitstel van de wettelijke verplichting om een bovenafdichting aan te leggen. Het gaat om de volgende stortvakken: Boeldershoek stortvakken 1, 1d, 1e, 2, 3, 4-1, slenk, C2 en C3 en Elhorst-Vloedbelt stortvakken 1, 2, 3 en 4. Op basis van een defensieprofiel verwacht de Rabobank een rendement van 2,2%. Daarbij is uitgegaan van een inflatie van 1,09% gebaseerd op een gemiddelde van tien jaar (2010-2020) van de Europees geharmoniseerde consumenten prijs index. Bij het hanteren van een rendement van 2% en een inflatie van 1,5% is de gevoeligheid € 1.600.000 negatief. Wanneer we uitgaan van een rendement van 2,5% en een inflatie van 1%, bedraagt de gevoeligheid € 1.000.000 positief.

In 2015 is het nazorg doelvermogen van de stortplaatsen Boeldershoek en Elhorst-Vloedbelt opnieuw door de provincie Overijssel beoordeeld en begin 2016 formeel vastgesteld voor de periode 2015 tot en met 2020. In 2020 heeft de provincie de nazorgplannen formeel verlengd voor de periode 2021 tot en met 2025. Hoewel destijds in 2007 is geconcludeerd, dat op dat moment het gestorte fondsvermogen toereikend was om het uiteindelijke doelvermogen te bereiken, herbeoordeelt de provincie de uitgangspunten periodiek (veelal per 5 jaren). Op basis van wetgeving kan de provincie besluiten alsnog de exploitatiebijdrage aan te passen. Dat is feitelijk ook gebeurd in 2016 voor Elhorst-Vloedbelt en gecontinueerd tot en met 2025. Dit betekent ook dat tegenvallende rendementen tot uitdrukking kunnen komen in hogere toekomstige exploitatiebijdragen. Aangezien het doelvermogen is bepaald op basis van een rendement van 5,06%, verwacht de Rabobank (uitvoerder van de beleggingen voor het Nazorgfonds) een rendement van 2,2%. Twence heeft gerekend met 2,2%, waardoor de voorziening voor Boeldershoek en Elhorst-Vloedbelt uitkomt op € 6.778.000. Gezien de looptijd van verplichtingen (2076 respectievelijk 2082), alsmede onzekerheden over technologische ontwikkelingen, lijkt deze schatting aanvaardbaar. Wanneer we rekenen met een rendement van 1,8%, bedraagt de gevoeligheid € 3.900.000 negatief, bij een rendement van 2,0% komt de gevoeligheid uit op € 1.900.000 negatief, bij een rendement van 2,5% bedraagt de gevoeligheid € 2.400.000 positief en bij een rendement van 2,6% is de gevoeligheid € 3.700.000 positief.
Als gevolg van een hernieuwde inschatting van de kosten voor eindafdekking en nazorg is de voorziening verhoogd met € 5.677.000. Dit bedrag is volledig ten laste van het resultaat gebracht onder de exploitatiekosten. Alhoewel we de inschatting van de kosten in de toekomst blijven actualiseren, is het effect van de huidige schattingswijziging eenmalig en zal dit daarom geen toekomstig effect hebben.

Voorziening garantieverplichtingen

Deze voorziening is gevormd voor de kosten die naar verwachting voortvloeien uit per balansdatum lopende garantieverplichtingen uit hoofde van geleverde goederen.

Voorziening jubilea

Deze voorziening is gevormd voor toekomstige jubileumuitkeringen bij 12½-, 25- en 40-jarige dienstverbanden.

Voorziening reorganisatie

Deze voorziening is gevormd voor het optimaliseren van de organisatie. Twence gaat zich in toenemende mate richten op de transitie van afvalverwerker naar producent van grondstoffen en energie. Dit betekent voor de bedrijfsvoering dat we de aandacht richten op het optimaliseren van de bestaande bedrijfsactiviteiten en dat we nog meer en op andere manieren grondstoffen en energie produceren uit nog verder te ontwikkelen processen op basis van andere of alternatieve grondstofstromen. De genomen maatregelen zijn nodig om de Twence-organisatie fit te houden én te maken, voor nu en in de toekomst.

Voorziening latente belastingverplichtingen

Voor belastbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële (bedrijfseconomische) en fiscale waardering van materiële vaste activa en voorzieningen is een voorziening voor latente belastingverplichtingen gevormd.

7. Langlopende schulden

Bedragen in duizenden euro's

	Schulden aan kredietinstellingen
Stand per 01-01-20	**55.596**
Kortlopend deel	**22.868**
Totale verplichting	**78.464**
Mutaties:	
▪ Aflossingen	**-22.868**
▪ Kortlopend deel	**-18.618**
Stand per 31-12-20	**36.978**

De kortlopende verplichting ultimo 2020 betreft de bedragen die we in 2021 moeten aflossen. Deze hebben we verantwoord onder de kortlopende schulden.

In 2020 hebben we een nieuwe financiering afgesloten ter grootte van € 20.000.000 met een looptijd van 7 jaar, een nieuwe financiering van € 4.500.000 met een looptijd van 9 jaar en zijn we een nieuwe lening aangegaan voor € 15.000.000 met een looptijd van 7,5 jaar. Per ultimo 2020 hebben we nog geen bedragen opgenomen.
De rubricering van schulden met een looptijd van meer dan één jaar naar rentepercentages respectievelijk naar resterende looptijd luidt:

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Rentepercentages:		
BNG 3,83%	**7.273**	14.546
BNG 3,66%	**3.600**	4.800
BNG/ING 2,15%	**6.000**	12.000
ING 1,94%	**1.708**	1.871
BNG/ING 1,75%	**3.000**	5.000
ING 1,75%	**9.397**	10.379
BNG/ING 2,01%	**6.000**	7.000
Totaal	**36.978**	55.596
Looptijd:		
Van 1 jaar tot 5 jaar	**27.706**	44.928
Na 5 jaar	**9.272**	10.668
Totaal	**36.978**	55.596

Voor alle leningen geldt een rentevastperiode die gelijk is aan de looptijd van de lening.
De verstrekte zekerheden bij de schulden aan kredietinstellingen luiden als volgt:

- Pari passu clausule.
- Positieve en negatieve pledge.
- Akte van hypotheek op de afvalenergiecentrale lijn 1, inclusief de ONFA-installatie, de vergistingsinstallatie, de afvalenergiecentrales lijn 2 en lijn 3 en de biomassa-energiecentrale.
- Akte van vorderingen, verzekeringen, roerende zaken en bepaalde overige activa.
- Afgegeven borgstelling door aandeelhouders betreffende de NWB 6,97%.
- Akte van aandelenverpanding op alle aandelen in het uitstaande kapitaal van Empyro.
- Akte van verpanding van vorderingen, verzekeringen, roerende zaken van en door Empyro.
- Akte van eersterangshypotheek op een recht van erfpacht en opstal dat is gevestigd door Empyro.
- Eerste recht van hypotheek over het recht van erfpacht gerelateerd aan het zonnepark Tienbunderweg en het zonnepark Boldershoekweg.
- Eerste pandrecht op alle aandelen in het kapitaal van Twence Zon B.V.
- Eerste pandrecht op (vorderings-)rechten voortvloeiende uit de projectdocumenten van Twence Zon B.V.
- Eerste pandrecht op de projectrekening, Debt Service Reserve Account en de Maintenance Reserve Account van Twence Zon B.V.
- Eerste pandrecht op alle bedrijfsuitrusting, en overige bedrijfsmiddelen en vorderingen op handelsdebiteuren van Twence Zon B.V.
- Eerste pandrecht op alle rechten van Twence Zon B.V. voortvloeiende uit verzekeringen.

De ontbindende voorwaarden luiden als volgt:

- De solvabiliteit van Twence Holding B.V. geconsolideerd moet op de laatste dag van ieder kwartaal hoger of gelijk zijn aan 25%.
- De solvabiliteit van Avi-Twente B.V. en Twence Bioconversie B.V. gecombineerd moet op de laatste dag van ieder kwartaal hoger of gelijk zijn aan 25%.
- De solvabiliteit van Twence B.V. geconsolideerd moet op de laatste dag van ieder kwartaal hoger of gelijk zijn aan 30%.
- De financieringsdekkingsratio (DSCR) van Avi-Twente B.V. en Twence Bioconversie B.V. gecombineerd moet op de laatste dag van ieder kwartaal hoger of gelijk zijn aan 1,40, behalve voor de boekjaren 2018 tot en met 2020, waarin de financieringsdekkingsratio (DSCR) op de laatste dag van ieder kwartaal hoger is dan 1,05.
- De financieringsdekkingsratio (DSCR) van Twence B.V. geconsolideerd moet op de laatste dag van ieder kwartaal hoger of gelijk zijn aan 1,25.
- Het garantievermogen van iedere schuldenaar moet op de laatste dag van ieder kwartaal hoger of gelijk zijn aan nul.
- De Senior Net Leverage Ratio van Avi-Twente B.V. en Twence Bioconversie B.V. gecombineerd moet op de laatste dag van ieder kwartaal lager of gelijk zijn aan 3.
- De Senior Net Leverage Ratio van Twence B.V. geconsolideerd moet op de laatste dag van ieder kwartaal lager dan of gelijk zijn aan 3.
- De EBITDA van Twence B.V. geconsolideerd moet vanaf ultimo boekjaar 2020 op de laatste dag van ieder kwartaal hoger of gelijk zijn aan € 30.000.000.
- De Debt Service Cover Ratio van Twence Zon B.V. moet hoger of gelijk zijn aan 1,05.
- Twence Zon B.V. moet zorgdragen voor het opbouwen van een Debt Service Reserve Account van € 750.000 en een Maintenance Reserve Account van € 1.000.000, op te bouwen in 10 jaarlijkse termijnen van € 100.000 vanaf jaar 6 vanaf oplevering.

Per einde boekjaar voldoet Twence aan deze gestelde voorwaarden.

8. Kortlopende schulden

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Kortlopend deel langlopende schulden	**18.618**	22.868
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	**14.617**	6.861
Schulden aan participanten	**1.883**	1.782
Te betalen SDE	**832**	1.293
Te betalen aan pensioeninstellingen	**286**	270
Te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen	**1.074**	5.856 *
Afzetrisico afval, grond- en reststoffen	**4.368**	6.871
Subsidies	**29**	641
Overige schulden	**9.955**	7.048
	51.662	53.490

* Het effect van de stelselwijziging op de stand per 31 december 2019 bedraagt € 683.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

De kortlopende schulden hebben overwegend een looptijd korter dan één jaar.

Twence heeft bij de ING een rekening-courantfaciliteit van € 10.500.000. Ultimo 2020 maken we hiervan geen gebruik.

Onder de schulden aan participanten hebben we onder andere een schuld aan aandeelhouders opgenomen voor € 1.702.000. Deze last heeft betrekking op te betalen borgstellingsgarantieprovisie en hebben we in de winst- en verliesrekening opgenomen onder de rentelasten en soortgelijke kosten.

Het afzetrisico afval, grond- en reststoffen bestaat uit de ontvangsten en te maken verwerkingskosten voor nog niet verbrand of verwerkt afval én de afzetkosten voor geproduceerde grond- en reststoffen.

Te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	**1.053**	801
Vennootschapsbelasting	**-**	3.729 *
Omzetbelasting	**-**	367
Energiebelasting	**21**	7
Afvalstoffenbelasting	**-**	952
	1.074	5.856

* Het effect van de stelselwijziging op de stand per 31 december 2019 bedraagt € 683.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

9. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen

Ultimo 2020 zijn garanties in de vorm van bankgaranties en documentaire kredieten afgegeven voor geconsolideerde deelnemingen en ten gunste van derden voor circa € 994.000 (2019: circa € 2.678.000).

Financiële verplichtingen

Op de OTC-markt zijn we per 31 december 2020 contracten aangegaan voor de levering van elektriciteit in 2021, 2022 en 2023 voor een totaalbedrag van € 24.704.000 (2019: € 23.819.000).

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Per 31 december 2020 zijn we investeringsverplichtingen aangegaan voor een bedrag van € 19.667.000 (2019: € 12.958.000).

We zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan voor operationele leasing. De operationele leasekosten (shovels, auto's) verwerken we lineair over de leaseperiode in de winst- en verliesrekening. Ultimo boekjaar 2020 zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele lease als volgt te specificeren:

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20
Te betalen binnen één jaar	**377**
Tussen één en vijf jaar	**719**
Meer dan vijf jaar	**-**
Totale verplichting	**1.096**

Gedurende het verslagjaar hebben we in de winst- en verliesrekening € 430.000 aan leasebetalingen verwerkt.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Twence Holding B.V. vormt samen met haar dochterondernemingen Avi-Twente B.V., Twence Bioconversie B.V., Twence B.V., Twence Duurzaam B.V., Twence Zon B.V. en Empyro B.V. een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Op grond van de Invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochterondernemingen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

De belastinglast berekenen we voor de fiscale eenheid als geheel en verwerken we in de jaarrekening van het hoofd van de fiscale eenheid.

Verbonden partijen

Er hebben transacties plaatsgevonden tussen enerzijds Twence Holding B.V. en haar dochterondernemingen en anderzijds haar aandeelhouders betreffende de aanlevering van afval. Aan de transacties liggen langlopende contracten ten grondslag. Er hebben dan ook geen niet-zakelijke transacties plaatsgevonden.

10. Som der bedrijfsopbrengsten

De netto-omzet realiseren we grotendeels in Nederland en kan als volgt worden gespecificeerd naar product:

Bedragen in duizenden euro's

	2020	2019	Toename/afname t.o.v. 2019	Toename/afname t.o.v. 2019
Afval	**61.104**	59.031	2.073	3,5%
Energie, inclusief SDE-subsidie	**43.106**	47.533	-4.427	-9,3%
Grondstoffen	**10.974**	10.220	754	7,4%
Netto-omzet	**115.184**	116.784	-1.600	-1,4%

	2020	2019
Overige opbrengsten	**10.698**	4.755

Onder de overige opbrengsten in 2020 verantwoorden we ontvangen uitkeringen wegens brandschade aan de composterings-installatie voor een bedrag van € 8.843.000 (2019: € 4.462.000).

11. Kosten van grond- en reststoffen

Bedragen in duizenden euro's

	2020	2019
Kosten afzet van grond- en reststoffen	**7.318**	8.238
Inkoop hout en input vergister	**3.809**	4.036
	11.127	12.274

Onder de kosten afzet van grond- en reststoffen en onder de omzet afval verantwoorden we een bedrag van € 1.175.000 (2019: € 2.571.000) wegens externe omleiding van afval.

12. Afschrijvingen op materiële vaste activa

Bedragen in duizenden euro's

	2020	2019
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	**6.197**	5.818
Machines en installaties	**17.366**	16.945
Andere vaste bedrijfsmiddelen	**2.610**	2.556
	26.173	25.319
Waardevermindering bedrijfsgebouwen en -terreinen	**-**	77
Waardevermindering machines en installaties	**2.063**	1.238
Waardevermindering vaste bedrijfsmiddelen	**-**	177
Boekresultaat bij desinvestering	**1.399**	453
	29.635	27.264

Als gevolg van de schattingswijzing van de opbouw van de voorziening voor ouderdom voor reserveonderdelen is het resultaat over 2020 circa € 1.850.000 lager dan op basis van de grondslag die we in het voorgaand verslagjaar hanteerden. Dit bedrag is verantwoord onder de waardevermindering machines en installaties.

13. Overige bedrijfskosten

Bedragen in duizenden euro's

	2020	2019
Overige personeelskosten	**908**	1.614
Inhuur	**2.111**	2.964
Exploitatiekosten	**33.232**	24.389
Verkoopkosten	**2.509**	2.847
Kantoorkosten	**1.031**	1.030
Algemene kosten	**6.546**	7.363
	46.337	40.207

Als gevolg van een hernieuwde inschatting van de kosten voor eindafdekking en nazorg is de voorziening verhoogd met € 5.677.000. Dit bedrag is verantwoord onder de exploitatiekosten.

14. Rentelasten en soortgelijke kosten

Bedragen in duizenden euro's

	2020	2019
Lening BNG 3,83%	**824**	1.103
Lening BNG 3,66%	**198**	242
Lening BNG 2,495%	**-**	1
Lening BNG/ING 2,15%	**339**	467
Lening ING 2,50%	**14**	47
Lening NWB 6,97%	**128**	312
Lening ING 1,936%	**39**	42
Lening BNG/ING 1,75%	**109**	144
Lening BNG/ING 2,01%	**153**	178
Lening ING 1,75%	**244**	263
Borgstellingsgarantieprovisie	**1.702**	1.702
Overige	**168**	318
	3.918	4.819

Geactiveerde rentelasten: nihil (2019: nihil).

15. Belastingen

Bedragen in duizenden euro's

	2020	2019
Latente vennootschapsbelasting	**-879**	130
Acute vennootschapsbelasting huidig boekjaar	**-2.852**	-4.458
	-3.731	-4.328

Het gewogen gemiddelde toepasselijke belastingtarief bedraagt 25% (2019: 25%). De belastinglast in de winst- en verliesrekening over 2020 bedraagt € 3.731.000 ofwel 29,8% van het resultaat voor belastingen. In het verslagjaar 2020 is het belastbaar resultaat € 11.794.000 positief. Het verschil tussen het effectieve en toepasselijke belastingtarief wordt veroorzaakt door verschillen tussen fiscale en commerciële waardering van voorzieningen, informele kapitaalstortingen, investeringsaftrekken, innovatieregelingen en toekomstige belastingtariefverlagingen.

Bedragen in duizenden euro's

	2020		2019	
Effectieve belastingdruk	**Bedrag**	**%**	**Bedrag**	**%**
Resultaat voor belastingen	**12.516**		16.174	
Belastingdruk op basis van Nederlands belastingtarief	**-3.129**	**25,0%**	-4.044	25,0%
Niet-belaste vrijval voorziening	**213**	**-1,7%**	-	-%
Niet-aftrekbare afschrijving licenties	**-459**	**3,7%**	-	-%
Niet-aftrekbare kosten	**-9**	**0,1%**	-16	0,1%
Investeringsaftrek	**178**	**-1,4%**	19	-0,1%
Innovatiebox	**-**	**-%**	143	-0,9%
Toekomstige tariefverlagingen	**-525**	**4,2%**	-430	2,7%
Effectieve belastingdruk	**-3.731**	**29,8%**	-4.328	26,8%

De belastinglast berekenen we voor de fiscale eenheid als geheel en verwerken we in de jaarrekening van het hoofd van de fiscale eenheid.

De aangifte vennootschapsbelasting 2019 van de tot de fiscale eenheid behorende vennootschappen is definitief geworden op 3 oktober 2020.

Van de niet-verrekenbare tijdelijke verschillen en compensabele verliezen ten bedrage van € 8.849.000 (2019: € 8.563.000) is het (nog) niet waarschijnlijk dat toekomstige fiscale winst beschikbaar komt ter compensatie of dat we mogelijkheden tot verrekening kunnen benutten.

Overige toelichting

Bezoldiging bestuurders

Aangezien de bezoldiging van de bestuurder tot één persoon herleidbaar is, blijft op grond van artikel 2:383 lid 1 BW vermelding van het bedrag achterwege.

Bezoldiging commissarissen

In het verslagjaar keerden we aan vijf commissarissen in totaal € 80.000 aan beloningen uit (2019: € 76.000).

Gemiddeld aantal werknemers

Het aantal werknemers in fte ultimo boekjaar 2020 bedroeg 255,7 (2019: 244,8). Hiervan waren 0 medewerkers werkzaam buiten Nederland (2019: 0).

	2020	2019
Productie	**167,3**	155,6
Verkoop	**14,1**	15,3
Overige ondersteunende diensten	**70,7**	70,9
Directieteam	**3,6**	3,0
Totaal aantal werknemers in fte	**255,7**	244,8

Overheidssubsidies

Twence heeft in 2020 de volgende overheidssubsidies verwerkt:

- Subsidie voor stimulering van de productie van duurzame energie (SDE) ten bedrage van € 24.878.000. De subsidie is verantwoord onder de netto-omzet.
- Subsidie voor speur- en ontwikkeling (WBSO) ten bedrage van € 65.000. De subsidie is in mindering gebracht op de lonen en salarissen.
- Subsidie voor participatie in het internationale onderzoeks- en ontwikkelingsproject 'Horizon 2020' ten bedrage van € 142.000. De subsidie is in mindering gebracht op de algemene kosten.
- Subsidie voor het onderzoeks- en ontwikkelingsproject voor de productie van mierenzuur ten bedrage van € 24.000. De subsidie is in mindering gebracht op de algemene kosten.
- Subsidie voor het pilotproject 'CO_2 als Meststof aan Koekoekspolder' ten bedrage van € 326.000. Deze subsidie is in mindering gebracht op het investeringsbedrag onder de materiële vaste activa.

Honoraria van de onafhankelijke accountant

De volgende honoraria van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. zijn in het boekjaar 2020 ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW. Het honorarium betreffende de controle van de jaarrekening heeft betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2020, ongeacht of de werkzaamheden gedurende het boekjaar zijn verricht.

Bedragen in duizenden euro's

	2020
Controle van de jaarrekening	**154**
Andere controlewerkzaamheden	**21**
Fiscale advisering	**-**
Andere niet-controlewerkzaamheden	**-**
	175

Enkelvoudige jaarrekening 2020

Twence Holding B.V.

Linda Janssen van POV: Grondstoffen uit mest terugbrengen: 100% kringloop.

Enkelvoudige balans per 31 december 2020

(voor resultaatbestemming)

Bedragen in duizenden euro's

	Ref.	31-12-20		31-12-19	
Vaste activa					
Materiële vaste activa	16	**10.570**		11.802	
Financiële vaste activa	17	**142.744**		142.475 *	
Som der vaste activa			**153.314**		154.277
Vlottende activa					
Vorderingen	18	**4.498**		2.523	
Liquide middelen	19	**3.194**		6.035	
Som der vlottende activa			**7.692**		8.558
			161.006		162.835
Eigen vermogen	20				
Geplaatst en gestort kapitaal		**999**		999	
Overige reserves		**133.271**		127.233 *	
Onverdeeld resultaat		**8.555**		12.076	
			142.825		140.308
Voorzieningen	21		**5.674**		4.795
Kortlopende schulden	22		**12.507**		17.732 *
			161.006		162.835

* Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Enkelvoudige winst- en verliesrekening 2020

Bedragen in duizenden euro's

		2020	2019
Resultaat deelnemingen over het verslagjaar		**11.373**	15.494
Enkelvoudig resultaat over het verslagjaar	25	**-2.818**	-3.418
Resultaat na belastingen		**8.555**	12.076

Toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening

Algemene toelichting

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarderen we volgens de nettovermogenswaarde in overeenstemming met de grondslagen voor waardering van activa en passiva van de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat verwijzen we naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

16. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen in duizenden euro's

	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	In aanbouw	Totaal
Stand per 01-01-20				
Aanschafwaarde	**19.603**	**1.538**	**-**	**21.141**
Cumulatieve afschrijvingen	**-8.644**	**-695**	**-**	**-9.339**
Boekwaarde	**10.959**	**843**	**-**	**11.802**
Mutaties door aanschaffingen/ afstotingen:				
▪ Investeringen	**-10**	**-**	**20**	**10**
	-10	**-**	**20**	**10**
Mutaties door afschrijvingen:				
▪ Afschrijvingen	**-1.165**	**-77**	**-**	**-1.242**
Stand per 31-12-20				
▪ Aanschafwaarde	**19.593**	**1.538**	**20**	**21.151**
▪ Cumulatieve afschrijvingen	**-9.809**	**-772**	**-**	**-10.581**
Boekwaarde	**9.784**	**766**	**20**	**10.570**

Geactiveerde rentelasten: nihil (2019: nihil).

17. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen in duizenden euro's

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen
Stand per 01-01-20	**142.475 ***
Mutaties:	
▪ Uitkering dividend	**-10.000**
▪ Aandeel in resultaat deelnemingen	**10.269**
Stand per 31-12-20	**142.744**

* Het effect van de stelselwijziging 'Voorzieningen tegen contante waarde' op de stand per 1 januari 2020 bedraagt € 2.732.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Voor de onder deze post opgenomen deelneming van 100% in Twence Bioconversie B.V. te Enschede geldt dat we de waardering hiervan eind 2019 op nihil hebben gesteld. Twence Holding B.V. heeft voor deze vennootschap geen aansprakelijkheidsverklaring of andere borgstelling afgegeven. Het vermogen van Twence Bioconversie B.V. bedroeg eind 2019 negatief € 1.334.000. Het door de deelneming geleden verlies over 2019 bedroeg € 1.110.000. Eind 2020 bedraagt het vermogen van Twence Bioconversie B.V. € 3.421.000 positief. Er is in 2020 een positief resultaat gerealiseerd van € 4.755.000.

Twence Holding B.V. heeft de volgende kapitaalbelangen:

Naam	Statutaire vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal
Geconsolideerde directe deelnemingen		
Avi-Twente B.V.	Enschede	**100%**
Twence Bioconversie B.V.	Enschede	**100%**
Twence B.V.	Enschede	**100%**
Geconsolideerde indirecte deelnemingen		
Twence Duurzaam B.V.	Enschede	**100%**
Twence Zon B.V.	Enschede	**100%**
Empyro B.V.	Enschede	**100%**

18. Vorderingen

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Vorderingen op handelsdebiteuren	**1.166**	908
Vorderingen op groepsmaatschappijen	**978**	1.345
Vennootschapsbelasting	**2.111**	-
Te factureren omzet energie	**218**	245
Overige vorderingen	**25**	25
	4.498	2.523

Het gehanteerde rentepercentage over de vorderingen op groepsmaatschappijen bedraagt 0,752 (2019: 0,879). Een aflossingsschema is niet overeengekomen en er zijn geen zekerheden verstrekt. Deze vorderingen hebben over het algemeen een langlopend karakter. De overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar en zijn onder aftrek van voorzieningen weergegeven.

Gedurende het jaar hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden in de voorziening voor dubieuze debiteuren. De omvang op 31 december 2020 bedraagt nihil (2019: nihil).

19. Liquide middelen

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Tegoeden op banken	**3.194**	6.035
	3.194	6.035

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

20. Eigen vermogen

Bedragen in duizenden euro's

	Geplaatst en gestort kapitaal	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2020	Totaal 2019
Stand per 01-01-20	**999**	**127.233 ***	**12.076**	**140.308**	133.428
Mutaties:					
▪ Winstbestemming	**-**	**12.076**	**-12.076**	**-**	-
▪ Uitgekeerd dividend	**-**	**-6.038**	**-**	**-6.038**	-7.245
▪ Resultaat na belastingen	**-**	**-**	**8.555**	**8.555**	12.076
▪ Effect stelselwijziging	**-**	**-**	**-**	**-**	2.049 *
Stand per 31-12-20	**999**	**133.271**	**8.555**	**142.825**	140.308

* Het effect van de stelselwijziging 'Voorzieningen tegen contante waarde' op de stand per 1 januari 2020 bedraagt € 2.049.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de onderneming bedraagt € 4.000.000 (2019: € 4.000.000), verdeeld in 3.000.000 gewone aandelen van elk € 1 en 1.000.000 cumulatief preferente aandelen van elk € 1. Hiervan zijn geplaatst 849.150 gewone aandelen en 150.000 cumulatief preferente aandelen.

De cumulatief preferente aandelen geven recht op, zo mogelijk, 4,5% van hetgeen (inclusief agio) op die aandelen is gestort. De cumulatief preferente aandelen delen niet in de winst van de vennootschap en er wordt aan die houders van aandelen geen verdere uitkering gedaan. Na de in 2014 ingekochte cumulatief preferente aandelen, zijn er geen meer in omloop bij derden en wordt geen aanspraak meer gemaakt op de rechten behorende bij de cumulatief preferente aandelen.

Van de in 2014 ingekochte cumulatief preferente aandelen hebben we € 150.000 in mindering gebracht op de overige reserves, zijnde de verkrijgingsprijs.

Verschillen in het eigen vermogen en het resultaat tussen de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekeningen

Het verschil tussen het eigen vermogen volgens de enkelvoudige balans en het eigen vermogen volgens de geconsolideerde balans per ultimo 2019 wordt verklaard door het feit dat een in de consolidatie opgenomen deelneming een negatieve nettovermogenswaarde had, doch in de enkelvoudige balans op nihil werd gewaardeerd. Door Twence Holding B.V. is voor deze vennootschap geen aansprakelijkheidsverklaring of andere borgstelling afgegeven.

Het verschil tussen het enkelvoudige en geconsolideerde eigen vermogen en resultaat heeft zich als volgt ontwikkeld:

Verschil eigen vermogen

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Eigen vermogen volgens geconsolideerde jaarrekening	**142.825**	140.078
Bij: negatieve vermogenswaarde van de geconsolideerde deelnemingen	**-**	230
Eigen vermogen volgens enkelvoudige jaarrekening	**142.825**	140.308

Verschil resultaat

Bedragen in duizenden euro's

	2020	2019
Resultaat volgens geconsolideerde jaarrekening	**8.785**	11.846
Veranderingen in negatieve vermogenswaarde van de geconsolideerde deelnemingen	**-230**	230
Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening	**8.555**	12.076

21. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen in duizenden euro's

	Latente belastingverplichtingen
Stand per 01-01-20	**4.795**
Mutaties:	
▪ Toevoegingen ten laste van het resultaat	**879**
Stand per 31-12-20	**5.674**

Voor belastbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële (bedrijfseconomische) en fiscale waardering van materiële vaste activa en voorzieningen is een voorziening voor latente belastingverplichtingen gevormd.

Van het totaalbedrag van de voorzieningen op 31 december 2020 heeft een bedrag van € 1.274.000 (2019: € 1.321.000) een kortlopend karakter. Naar verwachting wikkelen we de voorziening niet na meer dan 5 jaar af (2019: nihil).

22. Kortlopende schulden

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-20	31-12-19
Schulden aan groepsmaatschappijen	**12.492**	13.999
Vennootschapsbelasting	**-**	3.728 *
Schulden aan leveranciers	**15**	5
	12.507	17.732

* Het effect van de stelselwijziging 'Voorzieningen tegen contante waarde' op de stand per 31 december 2019 bedraagt € 683.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar 'Stelselwijziging' onder de algemene grondslagen van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Het gehanteerde rentepercentage over de schulden aan groepsmaatschappijen bedraagt 0,752 (2019: 0,879). Een aflossingsschema is niet overeengekomen en er zijn geen zekerheden verstrekt. Deze schulden hebben over het algemeen een langlopend karakter. De overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

23. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Aansprakelijkheid en garanties

Ultimo 2020 zijn garanties in de vorm van bankgaranties en documentaire kredieten afgegeven ten gunste van derden voor circa € 969.000 (2019: € 2.653.000).

Financiële verplichtingen

Op de OTC-markt zijn we per 31 december 2020 contracten aangegaan voor de levering van elektriciteit in 2021, 2022 en 2023 voor een totaalbedrag van € 24.704.000 (2019: € 23.819.000).

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Twence Holding B.V. vormt samen met haar dochterondernemingen Avi-Twente B.V., Twence Bioconversie B.V., Twence B.V., Twence Duurzaam B.V., Twence Zon B.V. en Empyro B.V. een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Op grond van de Invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochterondernemingen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Op 16 februari 2012 hebben Twence Holding B.V. en de belastingdienst een convenant Horizontaal Toezicht ondertekend.

Verbonden partijen

Er hebben transacties plaatsgevonden tussen enerzijds Twence Holding B.V. en haar dochterondernemingen en anderzijds haar aandeelhouders, betreffende de aanlevering van afval. Aan de transacties liggen langlopende contracten ten grondslag. Er hebben dan ook geen niet-zakelijke transacties plaatsgevonden.

24. Overige toelichting

Personeelsbestand
De vennootschap had in het boekjaar, evenals voorgaand boekjaar, geen personeel in dienst.

25. Enkelvoudig resultaat over het verslagjaar

Baten en lasten uit de verhouding met groepsmaatschappijen
In het enkelvoudig resultaat over het verslagjaar is opgenomen:

Bedragen in duizenden euro's

	2020
▪ Financiële baten	**8**
▪ Financiële lasten	**-96**
Saldo last vanuit de verhouding met groepsmaatschappijen	**-88**

26. Voorstel tot resultaatbestemming

Op basis van het door de directie gedane voorstel van resultaatbestemming keren we van het resultaat 2020 een bedrag van € 5.302.000 uit in overeenstemming met artikel 25 van de statuten aan de houders van gewone aandelen. Het voorstel voor het resterende resultaat is om € 3.253.000 toe te voegen aan de overige reserves.

We stellen voor het resultaat ad € 8.555.000 als volgt te verdelen:

Bedragen in duizenden euro's

Uitkering aan gewone aandeelhouders	**5.302**
Toevoeging aan de overige reserves	**3.253**
Enkelvoudig resultaat na belastingen	**8.555**

Enschede, 18 maart 2021

Dr. G.M. Kapteijn
algemeen directeur

Ir. W. van den Brink
voorzitter RvC

M. Wildschut
lid RvC

Drs. H.A. Scholtz RA
lid RvC

Mr. H.G.M. van Oldeniel
lid RvC

J.P. Zwueste
lid RvC

Overige gegevens

Koert van ‘t Hof van Grolsch: Warm water voor CO_2-reductie.

Overige gegevens

Statutaire winstbepalingen

Artikel 25

1. Per soort kan een reserverekening worden aangehouden. Ten gunste van de reserverekening worden bedragen gevoegd indien bij uitgifte van aandelen op die aandelen van een bepaalde soort meer wordt gestort dan het nominale bedrag van de aandelen, mits de algemene vergadering van aandeelhouders de toevoeging aan die reserverekening met ten minste twee/derde meerderheid goedkeurt. Aan een reserverekening kunnen overigens toevoegingen worden gedaan en onttrekkingen plaatsvinden indien en voor zover uit deze statuten volgt.

2. Bij de berekening van de verdeling van een uitkering tellen aandelen die de vennootschap houdt niet mee, tenzij op die aandelen een recht van vruchtgebruik rust ten behoeve van een ander dan de vennootschap.

3. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van (tussentijdse) uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die de vennootschap moet aanhouden. In het kader van deze statuten dient het eigen vermogen ten minste te belopen vijfentwintig procent (25%) van het vermogen volgens de vast te stellen jaarrekening (nadat de winstuitkering is verwerkt). Voorts geldt dat voor het geval het eigen vermogen groter is dan vijfentwintig procent (25%) doch kleiner is dan achtentwintig procent (28%) van het totale vermogen volgens de vast te stellen jaarrekening slechts uitkeringen mogelijk zijn indien de algemene vergadering daartoe op voorstel van het bestuur een besluit heeft genomen, met een meerderheid van ten minste twee/derde deel van de uitgebrachte stemmen.

4. Uit de winst wordt allereerst, zo mogelijk, op de cumulatieve preferente aandelen uitgekeerd vier vijf/tiende procent (4,5%) van hetgeen (inclusief agio) op die aandelen is gestort. Het cumulatief preferent dividend wordt berekend naar tijdsgelang indien de betrokken preferente aandelen in de loop van een boekjaar zijn uitgegeven. Indien en voor zover de winst niet voldoende is voor een volledige uitkering als hiervoor bedoeld, zal het tekort, voor zover mogelijk worden uitgekeerd ten laste van de uitkeerbare reserves. Indien en voor zover ook de uitkeerbare reserves niet voldoende zijn voor volledige uitkering zal in de volgende jaren geen uitkering plaatsvinden op de gewone aandelen, zolang het tekort niet volledig is aangezuiverd.

5. Na de in lid 4 beschreven uitkering delen de cumulatief preferente aandelen niet in de winst van vennootschap en wordt aan die houders van aandelen geen verdere uitkering gedaan en heeft evenmin een toevoeging aan de reserverekening die hoort bij deze aandelensoort plaats. De na de in lid 4 beschreven uitkering resterende winst van de vennootschap wordt hier aangeduid met "overwinst". Tot deze overwinst zijn, indien en voor zover deze overwinst uitkeerbaar is, gerechtigd door middel van uitkering indien en voor zover hierna hierin wordt voorzien respectievelijk voor zover daarin niet wordt voorzien door toevoeging van de reserverekening van de houders van gewone aandelen.

6. De algemene vergadering van aandeelhouders kan slechts op voorstel van de vergadering van houders van aandelen besluiten een reserverekening ten behoeve van de aandeelhouders door uitkering geheel of gedeeltelijk op te heffen, indien aan het vereiste van lid 3 is voldaan. In dit geval wordt het bedrag waarop de opheffing betrekking heeft, uitgekeerd aan de houders van de aandelen in verhouding tot het gezamenlijke nominale bedrag van hun aandelen.

7. De algemene vergadering van aandeelhouders kan - zolang jaarlijks op de cumulatief preferente aandelen het daarmee corresponderende bedrag is uitgekeerd - toevoegingen doen aan de winstreserve van de gewone aandelen ten laste van de uitkeerbare reserves.

8. Indien een reserverekening gedurende het jaar verschillende bedragen kent, wordt de vergoeding naar het tijdsevenredige gemiddelde vastgesteld. Indien aandelen gedurende de loop van een jaar zijn ingekocht of uitgegeven delen deze naar rato van het deel van het jaar dat zij waren geplaatst bij anderen dan de vennootschap mee in de winst.

9. Een besluit tot uitkering door de algemene vergadering heeft geen gevolgen tot het bestuur daarvoor goedkeuring heeft verleend. Het bestuur weigert de goedkeuring op de gronden die de wet aangeeft.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de raad van commissarissen van Twence Holding B.V.

VERKLARING OVER DE JAARREKENING 2020

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Twence Holding B.V. ('de vennootschap') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vennootschap en de groep (de vennootschap samen met haar dochtermaatschappijen) op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020 van Twence Holding B.V. te Enschede gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2020; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Twence Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- woord vooraf: vruchtbare bodem;
- verslag van de directie;
- verslag raad van commissarissen;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING EN DE ACCOUNTANTSCONTROLE

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zwolle, 18 maart 2021
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door

drs. M.E. Zeephat RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van Twence Holding B.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vennootschap opereert.

Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Twence Holding B.V.

Bezoekadres
Boldershoekweg 51
7554 RT Hengelo
Nederland

Postadres
Postbus 870
7550 AW Hengelo
Nederland

T +31 (0)74 240 44 44
F +31 (0)74 240 43 33
E info@twence.nl
I www.twence.nl